

PRENOS ZAPOSLENIH NA JHMB V ZAČETKU NOVEGA LETA

PREBERITE ŠE:

Štiridesetletna zgodovina daljinskega ogrevanja

Mi smo Marprom

Nigrad – partner za boljše bivanje

Pogrebno podjetje Maribor predseduje ASCE

Snaga – več kot (le) ravnanje z odpadki

Največji vodooskrbni sistem v Sloveniji

KAZALO

- 3 Prenos zaposlenih na JHMB v začetku novega leta
- 4 Postati nosilec razvoja komunalne dejavnosti v regiji
- 5 Začetek sodelovanja uprave in sveta delavcev JHMB
- 6 Štiridesetletna zgodovina daljinskega ogrevanja
- 8 Mi smo Marprom
- 10 Nigrad – partner za boljše bivanje
- 12 Pogrebno podjetje Maribor predseduje ASCE
- 14 Snaga – več kot (le) ravnanje z odpadki
- 16 Največji vodooskrbni sistem v Sloveniji
- 18 Prvič v zgodovini Marproma ustavili mestni promet
Srečanje vodstev MO Maribor in Ljubljana ter javnih holdingov
- 19 Prvi skupen nastop delavcev podjetij iz skupine JHMB
Petinšestdeset let ustvarjanja Cvetličarne Aralija
- 20 »Če opravljaš delo z veseljem, je veliko lažje«
- 21 Promocija vozil na električni pogon
Praznična podoba z novimi svetlobnimi okraski
- 22 Do leta 2030 doseči 60 % samozadostnost
Pohorje gostilo najboljše gorske kolesarje sveta
- 23 Nigrad v stalni pripravljenosti v okviru zimske službe
- 24 Z družbeno odgovornostjo v trajnostno poslovanje
- 25 Energetika prejemnica prestižne nagrade
Prvo zasneževanje s topovi 20. novembra na Arehu
- 26 Na Glavnem trgu postavili prvo podzemno zbiralnico
Podpirajmo lokalno pridelavo!
- 27 Križanka

POVEZANI

Interno glasilo Javnega holdinga Maribor

in podjetij Energetika Maribor, Nigrad, Mariborski vodovod, Marprom, Pogrebno podjetje Maribor in Snaga

Številka 1 / December 2020

Izdajatelj: Javni holding Maribor

Urednik: Miha Rubin

Uredniški odbor: Irena Bartok, Darja Lampret, Dejan Pukšič, Milka Pungartnik, Miha Rubin, Tine Šalamon

Priprava besedil: Irena Bartok, Darja Lampret, Dejan Pukšič, Milka Pungartnik, Miha Rubin, Tine Šalamon, Martina Krajnc, Špela Mlinarič, Nataša Matijević

Fotografije: Arhiv podjetij Energetika Maribor, Nigrad, Mariborski vodovod, Marprom, Pogrebno podjetje Maribor in Snaga, Muzej narodne osvoboditve Maribor, Pokrajinski arhiv Maribor, Marko Pigac, Tadej Regent, Jure Makovec

Tisk: Design Studio, d. o. o.

UVODNIK

Okroglo leto 2020, ki se poslavlja, se bo v Mariboru zapisalo v zgodovino tudi kot leto ustanovitve Javnega holdinga Maribor (JHMB). Ta se namreč upošteva dejavnosti šestih povezanih podjetij, katerih storitve so nepogrešljive za normalno življenje v mestu, in skupno število zaposlenih, ki presega 1000, uvršča med najpomembnejše in največje mariborske družbe.

JHMB bo prve zaposlene predvidoma dobil kmalu po novem letu, kljub temu pa smo že v letu 2020 naredili več pomembnih korakov na skupni poti. Začrtali smo strategijo in vizijo razvoja na vseh področjih delovanja ter z ogromno vloženega dela in truda povzdignili JHMB iz točke nič do operativnosti. Pri tem smo upoštevali temeljne vrednote sprejetega Etičnega kodeksa, kot so poštenost in zakonitost, zaupanje in spoštovanje, skrbnost in odgovornost ..., ki jim bomo sledili tudi v prihodnje. Želimo si, da to postane zaveza vseh sodelavcev, tako v JHMB kot matičnih podjetjih. Ker se zavedamo, da bomo lahko načrte uresničevali le skupaj z vami, si bomo prizadevali razviti stimulatívno okolje, kjer boste zaposleni zadovoljni, motivirani in ponosni, da ste del velike družine.

Med našimi temeljnimi načeli so tudi preglednost, pripadnost družbi in splošna komunikacija, zato boste lahko odslej vse pomembne informacije o skupini JHMB prebirali v novem skupnem internem glasilu Povezani. Takšno ime smo izbrali, ker odraža naše bistvo – povezanost podjetij v novo celoto. Prvo številko, ki je pred vami, smo vsebinsko razdelili na tri sklope: ustanovitev JHMB, predstavitev vanj povezanih podjetij in aktualno dogajanje v podjetjih. Zatem bomo v glasilu Povezani tri- do štirikrat letno poročali o svojih projektih in dosežkih, objavljali zanimive pogovore, prostor pa bo tudi za pohvale in zahvale ter družabne in razvedrilne vsebine.

Vabljeni torej k branju prve številke novega glasila, ki je izšla tik pred koncem leta. Tako v vodstvu JHMB vsem sodelavcem matičnih podjetij želimo zdravo in uspešno novo leto 2021. Verjamemo, da bo to z vašo pomočjo uspešno tudi za JHMB, ki ga čakajo številni izzivi.

Lidija Pliberšek,
direktorica JHMB

Prva skupna fotografija župana z direktorji povezanih podjetij in direktorico JHMB ob njegovi ustanovitvi konec poletja.

PRENOS ZAPOSLENIH NA JHMB V ZAČETKU NOVEGA LETA

Javni holding Maribor (JHMB) je bil ustanovljen 2. septembra, ko je uradno povezal šest javnih podjetij – Energetiko, Mariborski vodovod, Marprom, Nigrad, Pogrebno podjetje in Snago, ki uspešno delujejo v širši regiji tudi že več kot 150 let. Tako je pod skupno streho združil bogato znanje in izkušnje na področjih energetike, oskrbe z vodo, prometa, ravnanja z okoljem in odpadki ter upravljanja z infrastrukturo. Prve (pre)zaposlitve na novoustanovljeno družbo so načrtovane v januarju 2021.

Javni holding Maribor, ki bo skrbel za kakovostno izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb, ima sedež v poslovni stavbi na Zagrebški cesti 30. Tam so pripravljeni tudi prostori skupnih služb za nabavo, finance in računovodstvo, pravno-kadrovske zadeve, komuniciranje in informacijsko podporo, ki jih bodo povezana podjetja v novem letu prenesla na JHMB. Medtem bo celoten operativno-tehnični kader ostal na matičnih podjetjih.

Od skupno več kot 1000 zaposlenih v šestih mariborskih javnih podjetjih bo na JHMB sprva prešlo okoli 90 sodelavcev, in sicer ob upoštevanju določil 75. in 76. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1) ter sodelovanju s sindikati posameznih podjetij in svetom delavcev JHMB. Ta določila med drugim zagotavljajo ohranitev

dosedanjih pravic in obveznosti iz delovnega razmerja najmanj 1 leto po prenosu in kontinuiteto zaposlitve.

Skupne aktivnosti omenjenih služb – te bodo v prihodnje zagotavljale optimalno administrativno in strokovno podporo vsem šestim povezanim podjetjem – so se začele že v mesecih pred ustanovitvijo JHMB, ko so tudi obrodile prve sadove. Eden od teh je celostna grafična podoba nove družbe s sloganom »Povezujemo razvojne potenciale mesta«. Logotip JHMB je večdimenzionalen: njegovo celoto tvori šest trikotnikov, po en za vsako podjetje, ki se linijsko povezujejo v podobo laboda, zaščitni znak reke Drave. Pri tem je zasnovan po merah mestnega grba, sorodnost z njim pa izkazuje tudi s svojimi rdeče-sivimi barvnimi odtenki. ✓

Javni holding Maribor smo ustanovili, da bi izboljšali učinkovitost, organiziranost in preglednost poslovanja na komunalnem področju. Z ustanovitvijo novega poslovnega subjekta, ki združuje šest mariborskih komunalnih podjetij, želimo zagotoviti optimalno strokovno podporo za izvajanje gospodarskih javnih služb tako v MO Maribor kot širši regiji.

Končni cilj ustanovitve JHMB je sinergija znanja, ki je potrebno za razvojni preboj mesta Maribor in celotne regije; povsod, kjer s svojimi storitvami javnega pomena nastopajo združena javna podjetja. Pomembna vidika sta tudi boljši nadzor nad javnimi financami in izdatnejše črpanje evropskih sredstev.

Zdaj imamo odlično priložnost, da s svojim znanjem razmere zares izboljšamo. Ne nazadnje je JHMB dokaz, da so bile naše obljube o učinkovitejšem servisu za meščane resne. Ustanovitev holdinške družbe je namreč ena od ključnih potez za prihodnji razvoj mestne infrastrukture in s tem za izboljšanje kakovosti bivanja vseh Mariborčank in Mariborčanov.

Vodstvu in posebej vsem zaposlenim v JHMB želim veliko motivacije v novem, razširjenem timu in uspešno delo, tako da bomo lahko vsi skupaj ponosni na naš Maribor in vse, kar lahko povezani dosežemo.

Saša Arsenovič, župan

Pisarne JHMB se nahajajo v 2. in 3. nadstropju zgradbe na Zagrebški cesti.

POSTATI NOSILEC RAZVOJA KOMUNALNE DEJAVNOSTI V REGIJI

Mag. Lidija Pliberšek je vodstveni položaj Javnega holdinga Maribor (JHMB) zasedla marca 2020, ko jo je nanj imenoval nadzorni svet družbe. »JHMB ne zaznavam kot vrha v nekem piramidalnem hierarhičnem sistemu, od koder bodo prihajala vsa navodila, temveč kot sestavni del celotnega mehanizma, ki ga tvorijo občina kot lastnica in vsa združena podjetja s svojimi sodelavci,« je direktorica Lidija Pliberšek poudarila v pogovoru za naše glasilo.

Razlogi, ki so govorili v prid ustanovitve JHMB, segajo na različna področja; katere bi izpostavili vi?

Primarni namen je vsekakor povezati podjetja, ki izvajajo mariborske gospodarske javne službe, konsolidirati posamezne službe in optimizirati njihovo delovanje, da bodo nudile čim boljšo podporo matičnim podjetjem. Naš cilj je, da se ta osredotočijo predvsem na izboljšanje svojih storitev, ki so eden ključnih dejavnikov za kakovost življenja v mestu. Maribor je bil do ustanovitve JHMB eno od redkih mest v tem delu Evrope, ki je imelo svoje javne službe razpršene po več podjetjih. Tudi nekatera manjša mesta imajo različne komunalne dejavnosti, od ravnanja z odpadki, oskrbe z vodo, do vzdrževanja kanalizacije urejene v okviru enega podjetja. Predvsem zato, da je njihovo izvajanje bolje organizirano in manj obremenjeno z vsemi poslovnimi procesi, ki tečejo v ozadju.

Vsako od podjetij v skupino JHMB vstopa s svojim poslovnim modelom, kako se boste

lotili poenotenja?

Zagotovo ima vsaka javna služba svoje specifične in naloge JHMB bo prepoznati najboljše prakse posameznih podjetij in na podlagi tega oblikovati nove modele delovanja, ki jih bomo uveljavili v prihodnje. V prvi fazi bodo delovna mesta zaposlenih sovpadala z njihovimi dosedanjimi v matičnih podjetjih, po prehodnem obdobju enega leta, ko bodo že jasno definirani vsi delovni procesi, pa bomo vzpostavili novo organizacijsko strukturo. Seveda bomo pri tem tesno sodelovali s sindikati in svetom delavcev.

Ob prenosu skupnih služb podjetij na JHMB ste napovedali tudi vzpostavitev novih, na primer za kontroling, notranjo revizijo itd.

Upoštevala bomo velikost družbe in njene cilje potrebujemo tudi takšne službe. Prizadevala si bom, da bodo bolj ali manj zaposlovali sodelavce, ki jih bomo prevzeli iz združenih podjetij. Ugotavljam namreč, da so to večinoma res kompetentni kadri.

So v planu tudi nove zaposlitve?

Če se bodo pokazale potrebe po kadrih,

ki jih v tem naboru ni, pa nam ne bo preostalo drugega, kot da te storitve outsourcingu ali zaposlimo strokovnjake s potrebnimi specifičnimi znanji. S temi bi predvsem zapolnili morebitne vrzeli v potrebnih novih službah ali na določenih področjih.

Kako daleč so po nedavni ustanovitvi aktivnosti, da bo JHMB postal operativen?

Trenutno smo na stopnji vzpostavljanja povezanega delovanja skupnih in podpor- nih služb. V tem procesu smo izvedli vrsto usklajevalnih sestankov, ciljno usmerjenih v poenotenje delovanja. Povezali smo že službe za pravo in kadre, nabavo, javna naročila, računovodstvo, finance, informacijsko tehnologijo in komuniciranje. Ravno v tem obdobju smo opravili analizo stopnje implementacije in ugotovili, da zmoremo predvsem zaradi strokovno zelo usposobljenih kadrov, ki prehajajo na JHMB, veliko stvari narediti sami, kar me navdaja z dobrimi občutki.

Kakšen odnos ste v minulih mesecih zgradili z direktorji matičnih podjetij, kako boste sodelovali z njimi?

To sodelovanje dobro poteka že vse od sprejetja odloka o ustanovitvi JHMB. Gre za redna delovna srečanja, v zadnjem času sicer preko spletnih okolij, kjer smo uskladili že številne aktivnosti, ki so ključne za prihodnji razvoj mariborske infrastrukture. Med drugim smo pripravili načrt investicij do leta 2025. Matična podjetja so pri tem v celoti usklajena, naslednji korak pa so uskladitve z zunanjimi partnerji. Direktorica JHMB in direktorji matičnih podjetij

Podpredsednik SSD JHMB
Mišo Pušnik in predsednica
Sanja Android.

ter predstavniki občine sestavljamo nek osnovni tim, ki ob podpori koordinatorjev skupnih in podpornih služb pripravlja poslovni načrt za prihodnje leto in dolgoročni strateški načrt za obdobje od ustanovitve do leta 2025.

Ustanovitev JHMB so tako v interni kot širši javnosti pospremila vprašanja, kakšni bodo njegovi pozitivni učniki?

Zavedam se, da vsi nestrpno čakajo prve učinke JHMB, ki bodo tudi za nas pokazatelj, da delamo dobro in v skladu z zastavljenimi načrti. A ne smemo pozabiti, da gre za novo družbo, zato nas najprej čaka zavzeto delo in iskreno prizadevanje vseh sodelavcev, da bo JHMB čim prej operativen in da bo začel učinkovati na načine, ki jih je opredelila stroka. Po projekcijah strokovnjakov pričakujemo učinke na finančnem področju v treh letih, ko je načrtovano zmanjšanje stroškov iz naslova povezanega delovanja in skupne nabave sredstev za vsaj milijon evrov.

Pred združitvijo v JHMB je bila narejena tudi cenitev posameznih podjetij, kaj je pokazala?

Kapitalski vložki podjetij, združenih v JHMB, znašajo 16 milijonov evrov. Z veseljem povem, da na splošno nismo v slabi kondiciji. Po določenih kazalnikih smo v posamezni dejavnosti nad povprečjem, obstajajo pa tudi takšni, po katerih so posamezna podjetja pod njim. V Pogrebem podjetju na primer so vsi kazalniki nad povprečjem. Nigrad je denimo z vidika konkurenčne analize podpovprečen glede na sposobnost uvajanja EBIT in EBITDA marže, zato pa je finančno manj zadolžen kot podjetja v panogi in ima višjo kapitalsko ustreznost od konkurentov. V drugačnem položaju je Marprom, vendar ne zaradi svoje osnovne dejavnosti, kjer vsekakor deluje ustrezno, temveč predvsem zaradi Pohorja. A pri tem je treba vzeti v obzir dejstvo, da Pohorja, kot ga poznamo, brez Marproma najbrž ne bi bilo.

Čeprav je stoodstotna lastnica nove družbe mariborska občina, bo JHMB presegel okvire Maribora. Njegove partnerice bodo tudi okoliške občine, je z njimi že navezan stik?

Naša podjetja z izvajanjem svojih služb pomembno vplivajo na kakovost življenja v vseh občinah, kjer smo prisotni s storitvami javnega pomena. Sodelovanje z njihovimi župani je ena od naših prioritete in bo vzpostavljeno v najkrajšem možnem času, predvidoma takoj po novem letu. Prepričana sem, da računajo na JHMB in njegove pozitivne učinke. V prvi vrsti moramo prepoznati potrebe občanov in postati nosilec razvoja komunalne dejavnosti v regiji. Pri tem smo odprti do vseh, ki želijo prispevati k čim boljšemu delovanju in uresničevanju naše vizije. Ko bomo dosegli ustrezno raven operativnega delovanja, bomo kot kompetenten infrastrukturni partner nagovorili vse deležnike, ki jih moramo. Vrata bomo odprli tudi tujim vlagateljem, ki jih želimo preko smelih projektov pripeljati v našo regijo. ✓

ZAČETEK SODELOVANJA UPRAVE IN SVETA DELAVCEV JHMB

Skupni svet delavcev Javnega holdinga Maribor (SSD JHMB) je na 9. redni seji, ki je potekala septembra, z direktorico JHMB Lidijo Pliberšek konstruktivno proučil prve izzive po ustanovitvi nove družbe. Glavne teme so bile prenos zaposlenih iz javnih podjetij v JHMB, predviden dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju in izboljšanje pretoka informacij med upravami in zaposlenimi.

Direktorica JHMB **Lidija Pliberšek** je na omenjeni seji potrdila, da bo prenos delavcev izveden po 75. in 76. členu ZDR, potekal pa bo v skladu s Strategijo prevzema zaposlenih. Ta je bila pripravljena po tem, ko so uprava JHMB in predstavniki SSD uskladili stališča glede prehajanja zaposlenih in njihovega varstva. Poleg izhodiščnega predloga prehajanja po delovnih področjih posameznih strokovnih in podpornih služb je predsednica SSD JHMB **Sanja Android** izpostavila še možnost prezaposlitve na novovzpostavljene skupne službe JHMB ali povratka zaposlenih nazaj na matična podjetja, o čemer pa se mora izreči še stroka.

Glede na začrtano dinamiko vzpostavljanja in organiziranja poslovnih procesov v JHMB je po prehodnem obdobju predvidena reorganizacija z uvedbo nekaterih novih delovnih področij in služb. Pri tem vodstvo JHMB zagotavlja, da bo za delavce poskrbljeno in da si bo aktivno pri-

zadevalo za ohranjanje konstruktivnega dialoga s sindikati in sveti delavcev.

Direktorica JHMB in predstavniki SSD so na septembrskem srečanju tudi izrazili naklonjenost pripravi dogovora o sodelovanju delavcev pri upravljanju (participacijski dogovor), ki ga bomo poskušali uskladiti po ureditvi najnujnejših začetnih aktivnosti JHMB. Pomemben korak h konstruktivnemu sodelovanju med upravo JHMB in SSD je tudi vključitev slednjega v dobro sprejeto vizualno korporativno identiteto JHMB; cilj te je ustvariti prepoznavno blagovno znamko kakovostnega izvajanja mariborskih gospodarskih javnih služb z visoko stopnjo pripadnosti vseh sodelavcev.

Za boljši pretok informacij do zaposlenih, za kar si bodo prizadevala vodstva JHMB in vseh združenih podjetij, je bilo na uradni spletni strani www.jhmb.si vzpostavljeno tudi posebno polje za delavce. Namenjeno je objavi dokumentov, informacij in obvestil SSD JHMB. ✓

ŠTIRIDESETLETNA ZGODOVINA DALJINSKEGA OGREVANJA

V MO Maribor imamo 40-letno zgodovino razvoja sistema daljinskega ogrevanja (SDO). Z ustanovitvijo javnega podjetja Toplotna oskrba Maribor in s položitvijo temeljnega kamna na Jadranski cesti leta 1979 se je mesto odločilo, da bo za ogrevanje večstanovanjskih objektov novonastalih sosesk S-23, Nova vas I in II ter Borova vas zgradilo SDO. Sledile so širitev omrežja na Tabor in Studence, povezava levega in desnega brega Drave preko Koroškega mostu in povezava po Koroški cesti s kotlovnico v Pristanu. V minulih letih se je SDO širil predvsem na levem bregu Drave, kjer so se nanj začele priključevati vse skupne kotlovnice večstanovanjskih objektov.

Energetika Maribor se na podlagi jasno začrtanih ciljev vse bolj utrjuje kot okolju in uporabnikom prijazno regionalno podjetje za zadovoljevanje energetskih potreb, zagotavljanje zdravega življenjskega okolja, enostavnosti bivanja in pozitivne prihodnosti. Kot družbeno odgovorno podjetje še zlasti v zadnjih letih delovanja veliko pozornosti namenjamo uvajanju stroškovno in okoljsko učinkovitih tehnologij ter hkratnemu doseganju večje učinkovitosti celotnega SDO, ki vključuje vse faze proizvodnje in distribucije toplote. Pri tem se zavedamo, da bodo potrebne nove investicije in povečana vlaganja v raziskave in razvoj.

Ker so naši napori usmerjeni v zadovoljstvo odjemalcev storitev in poslovanje v ponos meščanov oziroma mesta, bomo nadaljevali s pristopom uvajanja nenehnih izboljšav na vseh področjih poslovanja. Ne nazadnje nas k temu zavezujejo tudi pravila standarda kakovosti ISO 9001.

ENERGETIKA MARIBOR KOT SRCE MESTA

V javnem podjetju Energetika Maribor stremimo k zadovoljevanju energetskih potreb odjemalcev, obenem pa se zavedamo vpetosti v okolje, kjer delujemo. Primarna dejavnost Energetike je izvajanje oskrbe s

toplotno energijo v MO Maribor, kar zajema proizvodnjo in distribucijo toplotne energije ter predstavlja edini organiziran pristop k toplifikaciji mesta.

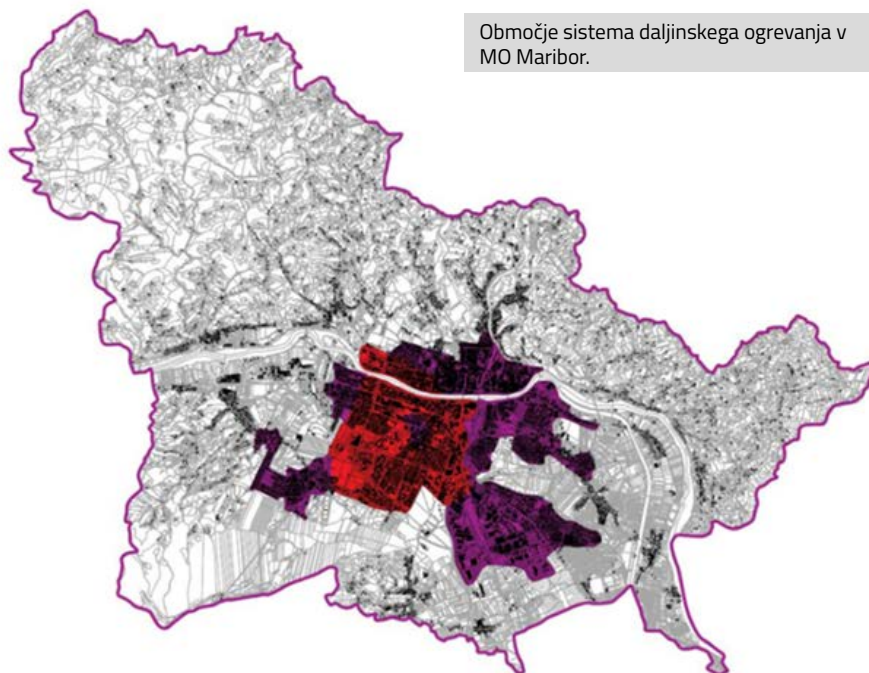
ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTNEGA BIVALNEGA OKOLJA

Odločeni smo storiti vse, kar je v naši moči za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja. Za doseganje tega cilja podjetje razvija različne projekte pridobivanja energije iz obnovljivih virov. Poleg zagotavljanja ekološko prijaznih energentov želimo v mestu in širši okolici ustvarjati pozitivno vzdušje ter sooblikovati športno, kulturno in dobrodelno dogajanje.

DEJAVNOSTI

- Izvajanje javne službe oskrbe (proizvodnja in distribucija) s toploto v MO Maribor.
- Ravnanje z blatom s Centralne čistilne naprave.
- Upravljanje polnilnice za vozila na stisnjen zemeljski plin (CNG).
- Svetovanje na področju energetike.
- Raziskave in razvoj na področjih obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije, koristne izrabe odvečne toplote in energetske izrabe odpadkov.

Območje sistema daljinskega ogrevanja v MO Maribor.

Ime podjetja:
Energetika Maribor, d. o. o.

Sedež:
Jadranska cesta 28, Maribor

Število zaposlenih:
60

Direktor:
Alan Perc

- Vključevanje v koncept krožnega gospodarstva.

Energetika Maribor izvaja gospodarsko javno službo oskrbe s toplotno energijo v MO Maribor. V okviru celotne poslovne skupine – ta ob matičnem podjetju vključuje še projektno podjetje Energija in okolje v njegovi 100 % lasti in hčerinsko podjetje Moja energija v 33,3 % lasti – s kotli in napravami za soproizvodnjo toplote in električne energije letno proizvedemo več kot 97 GWh toplote in 70 GWh elektrike. Z izjemo sončnih sprejemnikov toplote se kot energent v vseh napravah zaenkrat uporablja zemeljski plin. Kot nadomestno gorivo za proizvodnjo toplote v kotlih se lahko uporablja ekstra lahko kurilno olje.

Proizvedeno toploto dobavljamo odjemalcem preko distribucijskega omrežja v skupni dolžini skoraj 40 kilometrov, ki pokriva večji del gosto naseljenega območja Maribora. Energetika s toplotno energijo oskrbuje več kot 13.000 gospodinjstev in 360 poslovnih odjemalcev.

VIZIJA IN POSLANSTVO

Utrditi želimo vlogo okolju in uporabnikom prijaznega regionalnega podjetja za zadovoljevanje energetskega potreb in zagotavljanje enostavnosti bivanja ter pozitivne prihodnosti. Ob tem pa nuditi uporabnikom zanesljivo oskrbo s prijazno energijo.

PREDNOSTI IN IZZIVI SISTEMOV DALJINSKEGA OGREVANJA

Sistemi daljinskega ogrevanja imajo veliko prednosti tako za naše okolje in podnebje kot končne uporabnike:

- trajnostna, zanesljiva, konkurenčna oskrba s hladom in toploto;
- delovanje naprav vse leto, izraba toplote ves čas proizvodnje;
- pozitivni vplivi na okolje, kakovost bivanja in zdravja;
- zmanjšanje rabe energije;
- povečanje deleža obnovljivih virov energije;
- vključevanje shranjevanja energije;
- digitalizacija. ✓

Polnilna postaja za vozila na CNG na Zagrebški cesti.

Marprom nadaljuje več kot devet desetletij dolgo zgodovino mestnega avtobusnega prometa.

MI SMO MARPROM

Podjetje Marprom bo kot najmlajše v skupini Javnega holdinga Maribor v letu 2021 praznovalo 10-letnico obstoja. Čeprav je bilo ustanovljeno z namenom opravljanja varnega in udobnega mestnega potniškega prometa, ki ima v Mariboru bogato tradicijo, je v času sedanje uprave delovanje razširilo še na Pohorje in javna parkirišča v Mariboru, s čimer je dopolnilo svoje prvotno poslanstvo in močno povečalo obseg poslovanja.

Kljub temu se število zaposlenih v administraciji Marproma, ki ima prostore na glavni avtobusni postaji, ni bistveno spremenilo – pred koncem leta 2020 je znašalo nekaj manj kot 20. Glede na to v prehodu pod okrilje JHMB dolgoročno vidimo prednosti pri delovanju različnih skupnih služb, ki nam bodo zagotavljale dobro strokovno podpro.

V Marpromu si bomo v prihodnje še naprej prizadevali za izboljšanje kakovosti mestnega avtobusnega prometa in ostalih naših dejavnosti, ki so jih sicer letos okrnili ukrepi zaradi koronavirusa. A vseeno smo ohranili zastavljene smeje načrte; v mestnem potniškem prometu je predvideno vključevanje avtobusov na električni pogon v vozni park, s čimer želimo postati eden od vodilnih okolju prijaznih prevoznikov v širši regiji.

MESTNI AVTOBUSNI PROMET IN SERVISNE DELAVNICE

Vse od ustanovitve Marproma najštevilčnejša skupina zaposlenih v njem ostaja vozniki avtobusa – ob koncu leta 2020 smo jih imeli preko 150. To je za tretjino več kot ob začetku delovanja podjetja, od takrat do danes pa je precej naraslo tudi število prevoženih kilometrov z mestnimi

in ostalimi avtobusi, ki se je v letu 2019 ustavilo pri skoraj 3,8 milijona.

Naši vozniki in voznice vsakodnevno skrbijo za čim bolj tekoč javni prevoz na 21-ih stalnih avtobusnih linijah, speljanih po celotnem območju MO Maribor. Poleg tega opravljajo še prevoz na integriranih linijah za osnovne šole, vožnje na klic (Master) in posebne vožnje. V običajnih razmerah na mestnih avtobusih letno prepeljemo okoli 4 milijone potnikov.

Delavnica mariborskega mestnega prometa leta 1926.

Marprom ta čas razpolaga s 76 avtobusi, od tega z 69 mestnimi, z nabavo vrste novih pa smo občutno znižali povprečno starost avtobusne flote – decembra 2020 je dosegla dobrih 7 let. Vzdrževanje in popravila avtobusov izvajamo v lastnih servisnih delavnicah na Pobrežju, kjer vključno s prometniki in tehnologiji dela blizu 20 zaposlenih. Na lokaciji delavnic z 2000 m² površin imamo še okolju prijazno avtopral-

Gneča na postaji na Partizanski cesti leta 1983.

V pristojnosti Marproma je večina javnih storitev na področju parkiranja.

nico, v neposredni okolici pa 6000 m² veliko parkirišče za avtobuse.

PARKIRIŠČA IN PAJEK

Marprom je od novembra 2017 dejaven tudi na področju javnih parkirišč v Mariboru; takrat je prevzel upravljanje štirih ograjenih parkirišč (v Sodni, Mlinski in Loški ulici ter na Rakuševem trgu), prav tako pa začel izvajati nadzor nad plačevanjem parkirnin na okoli 2000 parkirnih mestih v belih conah. Hkrati je bilo v teh uvedeno plačevanje parkirnine preko mobilnega telefona.

Tovrstno plačevanje s sporočilom SMS ali preko aplikacije EasyPark se je minula leta zelo dobro uveljavilo med Mariborčani, maja 2020 pa je pod okrilje Marproma prešlo še upravljanje s parkirnimi avtomati v belih conah. Sočasno je prevzel tudi javno službo odvoza in hrambe nepravilno parkiranih ter zapuščenih vozil. Prve pajek sedaj odvažajo na parkirišče ob glavni avtobusni postaji, kjer jih lahko lastniki v običajnih razmerah prevzamejo 24 ur/dan.

Prenos opisanih dejavnosti na Marprom je javne storitve na področju parkiranja združil v okviru enega podjetja. Za njihovo kakovostno izvajanje si, nemalokrat v težavnih okoliščinah, prizadeva okoli 15 naših sodelavcev, od tega je največ nadzornikov, nazadnje pa so se nam pridružili vozniki pajka. Ti bodo v prihodnje začeli uporabljati novo specialno vozilo pajek.

POHORJE

V zimski sezoni 2016/2017 je bila Marpromu podeljena 15-letna koncesija za upravljanje žičnic, smučišč in druge športno-rekreacijske infrastrukture na Mariborskem Pohorju. Ob tem smo začeli pripravljati dolgoročno strategijo, povezano s Pohorjem, in zasnovali novo blagovno znamko Visit Pohorje, pod katero razvijamo in tržimo ponudbo na njem v vseh letnih časih.

Mariborsko Pohorje skupaj z Arehom velja za največje domače zimsko športno središče, ki obsega dobrih 40 kilometrov smučarskih prog in ima več kot 15 žičnic. Od teh je najbolj znana gondola, ki je nepogrešljiva tako v zimski kot poletni sezoni.

V slednji Pohorje omogoča različne oblike rekreacije in sprostitve v naravi, med katerimi imata vodilno mesto pohodništvo in gorsko kolesarstvo.

Na področju Pohorja Marprom zaposluje blizu 45 stalnih sodelavcev, v času zimске sezone pa se to število skoraj podvoji. Pri tem gre tudi za specifične kadre, kot so žičničarji, zasneževalci, nadzorniki, reševalci itd. Med pomembnejšimi dosežki na Pohorju v zadnjih letih so posodobitev sistema zasneževanja, ureditev novih kolesarskih prog in Bike parku Pohorje in organizacija svetovnega pokala v gorskem kolesarstvu.

Gondolski prevoz na Pohorje, ki je zadnja leta v domeni Marproma, deluje že od leta 1957.

AP Maribor, kjer Marprom upravlja prometni del, je leta 2019 praznovala 30-letnico.

Ime podjetja:
Marprom, d. o. o.

Sedež:
Mlinska ulica 1, Maribor

Število zaposlenih:
273

Direktor:
Bernard Majhenič

MARPROM

AVTOBUSNA POSTAJA MARIBOR

Mariborska glavna avtobusna postaja je novembra 2019 praznovala natanko tri desetletja obstoja. V svoji pestri zgodovini je prehajala skozi različna obdobja, Marprom pa od leta 2013 upravlja s prometnim delom Avtobusne postaje (AP) Maribor, ki med drugim zajema tudi prostore, kjer delujejo naše blagajne in informacije.

Te so nepogrešljiv del dejavnosti avtobusnega prometa, saj jih vsakodnevno obiščejo številni potniki. Zanje smo v letu 2019 uvedli nov sistem za prodajo in evidentiranje avtobusnih vozovnic. V letu 2020 je na AP Maribor začela delovati še tako imenovana mestna blagajna, kjer lahko občani Maribora brez provizije plačujejo plačilne naloge določenih javnih podjetij, med njimi tudi vseh iz skupine JHMB. Upošteva še dispečerje je v okviru AP 12 zaposlenih.

Na njej ima poleg mestnega in medkrajevnega avtobusnega prometa pomemben delež tudi mednarodni promet. Sedaj namreč skorajda ni več države v Evropi, kamor ni mogoče potovati z avtobusom iz Maribora. Zato je še toliko pomembnejše, da smo v zadnjih letih skupaj s Snago, ki je upravnica objekta, z raznimi sanacijskimi in obnovitvenimi deli uspeli izboljšati njegovo stanje. ✓

NIGRAD – PARTNER ZA BOLJŠE BIVANJE

Družba Nigrad opravlja komunalne dejavnosti, organizirane kot gospodarske javne službe, za potrebe lokalnih skupnosti, podjetij, ustanov in individualnih naročnikov. Dejavna je v severovzhodni (SV) Sloveniji, predvsem pa na širšem območju Maribora.

Zametke vseh današnjih komunalnih dejavnosti, ki so področno in storitveno globoko razvejane, najdemo v prvih oblikah skupinskih naseljevanj, skladno s splošnim razvojem civilizacij pa beležimo pojave organiziranih služb javnega pomena in temelje današnje infrastrukture. Gonilo komunalnega napredka so družbene spremembe, naraščanje prebivalstva, delitev dela in premiki v industrializaciji, današnja komunalna ureditev razvitih središč pa zagotavlja ustrezno podstat opremljanju kakovosti bivanja.

ZAČETEK ORGANIZIRANE KOMUNALNE SLUŽBE V MARIBORU

Nagel urbani razvoj Maribora se je začel po prihodu železnice leta 1846, ko je mestno prebivalstvo v dobrih 50 letih naraslo s 4000 na 30.000 ljudi, čemur sta sledila tudi pospešena stanovanjska gradnja in nastanek novih cest in ulic, zaradi nepripravljenosti pa je izostal komunalni razvoj. Šele župan Aleksander Nagy je uvidel nujnost komunalne ureditve mesta in tako so deli Maribora, ki so zrasli ob koncu 19. stoletja, že imeli popolno komunalno infrastrukturo – kanalizacijo, urejene ceste in pločnike.

Toda za njim sta se ponovno povrnila nesistematičnost in nedoslednost pri komunalni ureditvi mesta. Razmere se niso izboljšale vse do začetka 30. let 20. stoletja, ko so zaradi nujne centralno uredili vse komunalne

in uslužnostne dejavnosti v mestu ter s tem postavili temelje za načrtovano in sočasno komunalno opremljanje tako obstoječih kot nastajajočih delov mesta. In prav mestna podjetja, ki so združevala vse komunalne službe pod eno streho, predstavljajo začetek sodobne komunalne dejavnosti v Mariboru, ki jo danes opravlja Nigrad.

JAVNE PROMETNE POVRŠINE

Zagotavljanje urejenih prometnih površin in stalen nadzor nad prevoznostjo cest ter stanjem javnih prometnih površin je osnovni pogoj za vzdrževanje dobre mobilnosti. Redno vzdrževanje cest, kamor uvrščamo tudi zimsko službo, izvaja Nigrad od

leta 1985 na območju posameznih občin SV Slovenije. Visoko raven storitev zagotavlja s sodobno tehnološko opremo in stalnim izobraževanjem zaposlenih. V grobem preseku vzdržuje približno 800 km cest in 450 km pločnikov, če upoštevamo še javne zelenice in površine, kot so stopnišča, železniški prehodi in podhodi, pa številke krepko narasejo.

JAVNA RAZSVETLJAVNA IN PROMETNA SEMAFORIZACIJA

Prva svetilka javne razsvetljave, oljna lanterna, se je v Mariboru pojavila leta 1806. Leta 1871 so položili cevi za plinsko napeljavno s 120 svetilkami – prve plinske luči so zagorele v okolici plinarne in glavnega kolodvora. Prva električna žarnica je v Mariboru zasvetila v poslovno-proizvodnih prostorih pred hišo na Grajskem trgu leta 1883, kar je le tri leta zatem, ko jo je T. A. Edison patentiral v Ameriki. Nigrad danes vzdržuje 360 km omrežja javne razsvetljave z 18.000

V garaži Nigrada je spravljena različna mehanizacija.

Poslovna zgradba Nigrada na Zagrebški cesti.

JAVNA KANALIZACIJA

Nigrad se že več kot 50 let ukvarja z dejavnostmi za zmanjševanje možnosti onesnaževanja čistih vodnih virov, skrbi za odvod po kanalizacijskem sistemu in izvaja aktivnosti za njegovo nemoteno delovanje. V vzdrževanju ima 733 km kanalizacijskega omrežja s 170 objekti in 13 čistilnimi napravami, v okviru česar svoje aktivnosti usmerja v posodabljanje kanalizacijskih omrežij. V sodelovanju z lokalnimi skupnostmi načrtuje in izvaja širitve omrežij ter varuje odvodnike, v katere se stekajo odpadne vode.

UPRAVNO-TEHNIČNA SLUŽBA

Natančni in sprotni podatki o cestnem omrežju in poteku komunalnih vodov predstavljajo temelje za kakovostno in koordinirano izvedbo vzdrževalnih del in novogradenj. Upravno-tehnična služba Nigrada tako izvaja geodetske in tehnične storitve ter upravne storitve. Pri prvi veji storitev gre predvsem za vzdrževanje operativnih katastrof javne infrastrukture (kanalizacija, javna razsvetljava in javne prometne površine), pri drugi pa za izva-

Ime podjetja:

Nigrad, komunalno podjetje, d. o. o.

Sedež:

Zagrebška cesta 30, Maribor

Število zaposlenih:

260

Direktor:

Matjaž Krevelj

nigrad

janje upravnih postopkov po pooblastilu lokalne skupnosti (izdaja soglasij, mnenj, projektnih pogojev itd.).

V stavbo na Zagrebški cesti se je Nigrad preselil leta 1998.

svetilkami in s 385 odjemnimi mesti.

Semaforški sistem predstavlja del mestnega prometnega sistema in je pomemben dejavnik pri urejanju in zagotavljanju pretočnosti prometa. Je izvršno-operativni del prometnega načrtovanja in prilagajanja prometnega režima aktualni prometni situaciji. Prva semaforska aparatura v Mariboru je bila postavljena v križišču na Vodnikovem trgu; začetki izgradnje mariborskega semaforskega sistema segajo v osemdeseta leta, ko sta se začela načrtovanje in nato izgradnja mariborske hitre ceste s prvim odsekom na Ptujski cesti. Takrat je bil izdelan koncept semaforizacije Maribora s centralnim nadzorom in z vodenjem terenskih svetlobno-signalnih naprav s centrom za avtomatsko obdelavo podatkov oziroma vodenje prometa na glavni avtobusni postaji. Danes je v Nigradovem upravljanju in vzdrževanju 70 semaforiziranih križišč.

MEJNIKI V 160-LETNI ZGODOVINI

- **1857:** Začetek organizirane komunalne službe v Mariboru – takratna mestna oblast od mariborskega vojaškega erarja odkupi dva prostora za hrambo orodja in materialov.
- **1862:** Novoustanovljena Mestna uprava cest prične z urejanjem Gosposke, Jurčičeve in Ul. 10. oktobra, kar predstavlja začetek sistematičnega komunalnega urejanja mesta Maribor.
- **1952:** Mestna uprava cest se preimenuje v Komunalno upravo Maribor; komunalna dejavnost je podobna tisi iz obdobja med vojnami – izgradnja kanalizacije in urbanizacija mestnega središča.
- **1954:** Ustanovljeno je Komunalno podjetje Maribor, ki nadaljuje tradicijo predhodnih družb.
- **1960:** Organizirana komunalna služba postane Nigrad – podjetje za nizke gradnje; to ime družba uporablja še danes. Odcepita se Vrtnarija (nekdanja Florina) in Čistoča (današnja Snaga). Nigrad je organiziran kot delovna organizacija z dvema TOZD-oma.
- **1990:** Nigrad postane enovito podjetje.
- **1991:** V upravljanje prevzame mariborska javna parkirišča.
- **1993:** V vzdrževanje pridobi mariborsko javno razsvetlavo.
- **1997:** Nigrad se vpiše v sodni register kot delniška družba.
- **1998:** Nigrad se preseli v novo poslovno zgradbo na Zagrebški cesti. Tistega leta prvič pridobi akreditacijsko listino za laboratorijsko dejavnost ISO 45000 in certifikat kakovosti ISO 9002.
- **2015:** Prvič v zgodovini prične z vzdrževanjem državnih cest.
- **2017:** Kot eno najpomembnejših regionalnih komunalnih podjetij Nigrad praznuje 160-letnico obstoja in delovanja ter nadaljuje bogato tradicijo vzdrževanja in nadgrajevanja temeljev mesta Maribor. Tega leta namesti prvo svetilko na fotovoltaični sistem, postavi prvo napajalno postajo za električne avtomobile in soustanovi inštitut Wcycle.
- **2018:** Nigrad postane eminentni evropski demonstracijski partner na področju prehajanja v krožno gospodarstvo.
- **2020:** Nigrad, d. d., se statusno preoblikuje v d. o. o., tj. družbo z omejeno odgovornostjo.

POGREBNO PODJETJE MARIBOR PREDSEDUJE ASCE

Za nami je zelo posebno leto. V spominu nam ne bo ostalo samo kot leto izrednih razmer, ki so nas postavile pred velik izziv, temveč tudi kot leto, ko smo si stali ob strani, z občutkom za solidarnost in v skrb za sočloveka. Čeprav so aktivnosti podjetja pogosto skrite očem javnosti, so ključnega pomena za delovanje občine in države. V prvi številki glasila se želimo predstaviti kot podjetje in vas seznaniti z našimi raznolikimi dejavnostmi in s sodobnimi pristopi, s katerimi postavljamo smernice razvoja na tem področju v Evropi.

Pogrebno podjetje Maribor se ponaša z dolgoletno tradicijo, saj že 150 let vestno in odgovorno sledi svojemu osnovnemu poslanstvu. S predsedovanjem evropskemu združenju ugled in prepoznavnost Pogrebnega podjetja kot zanesljivega, družbeno odgovornega in sodobnega partnerja sega ne samo v regionalni, temveč tudi širši evropski prostor.

Osnovna dejavnost Pogrebnega podjetja je opravljanje gospodarske javne službe. S čutom za dostojanstvo in popolno kakovostjo izvedbe pomagamo svojcem skozi težke trenutke ob izgubi bližnjega. Celovito paleto naših storitev dopolnjujejo upepeljevalnica, kamnoseštvo, cvetličarstvo in vrtnarija ter še vedno edino pokopališče za male živali v Sloveniji.

Pokopališča predstavljajo svojevrsten zapis zgodovine in so pogosto celo edini dokaz o dogodkih, obdobjih in ljudeh, ki so v njih živeli. Ob zavedanju, da pokopališča vključujejo osrednje elemente kulturne dediščine na področjih likovne umetnosti, zgodovine in antropologije, so se mednarodni strokovnjaki iz različnih evropskih mest in držav leta 2001 organizirali v mednarodno mrežo Združenja pomembnih pokopališč Evrope (Association of Significant Cemeteries in Europe – ASCE). Vanj so vključena najpomembnejša evropska pokopališča, kot so dunajsko, rimsko, berlinsko, barcelonsko, pariško in druga iz skup-

no 26-ih držav. Direktorica Pogrebnega podjetja Maribor Lidija Pliberšek je že tretji mandat predsednica tega združenja, Pogrebno podjetje pa predsedujoči član.

Na zemljevid najpomembnejših evropskih pokopališč ASCE sta uvrščeni obe pokopališči, katerih upravljavec smo: Pobrežje in Dobrava. Zanju ves čas skrbijo delavci Pogrebnega podjetja Maribor. Čiščenje poti, ureditev zelenih površin in skrb za mnoge infrastrukturne podrobnosti so

vsakodnevna opravila, ki se jim posvečamo strokovno in dosledno. Na ta način vzdržujemo in ustvarjamo mesto spomina.

S politiko kakovosti in ravnanja z okoljem sledimo družbeno odgovornemu konceptu, ki temelji na sistemu, zasnovanem v skladu z mednarodnima standardoma vodenja kakovosti ISO 9001 in ravnanja z okoljem ISO 14001. Delovanje po najvišjih strokovnih standardih smo nadgradili z uvedbo evropskega modela odličnosti po merilih EFQM. Ponosni smo, da je bil v letu 2014 projekt uspešno zaključen in da smo bili uvrščeni med finaliste za prejem nagrade PRSPO v Slovenije ter prejeli certifikat za poslovno odličnost in uvrstitev v ožji izbor. Sam projekt je zaključen, vendar podjetje v poslovanje nenehno vpeljuje princip poslovne odličnosti.

Odlikuje nas delovanje, ki temelji na sodobnih pristopih in inovativnem razmišljanju, kot je na primer uvedba digitalizacije na pokopališču. Prvi v Evropi smo leta 2012

Pokopališče Dobrava kot razstavni prostor.

Drugi val koronavirusa in njegovo hitro širjenje sta povzročila izredne razmere, katerih posledica je veliko število umrlih. Maribor je bil ob tem zelo izpostavljen, saj se je število smrti v regiji povečalo za tretjino, potrebe po upepeljevanju pa kar za 40 %. Zaradi prepolnih zmogljivosti Univerzitetnega kliničnega centra (UKC) je bil aktiviran načrt Civilne zaščite, ki je takoj odredila izvedbo obveznega odvoza vseh pokojnih iz UKC in njihovo hrambo na nadomestni lokaciji v hladilnih prostorih na pokopališču Dobrava. To nalogo je odgovorno zaupala Pogrebno podjetje, ki je v okolici Maribora tehnično edino sposobno prevzeti tako veliko število pokojnikov. Čeprav smo zaradi nastale situacije dodatno obremenjeni, opravljamo javno službo 100-odstotno, v skladu s stroko in z najvišjimi standardi. Kljub izrednim razmeram stvari zanesljivo tečejo, kar gotovo ne bi bilo mogoče brez zavzetega dela prav vsakega izmed nas. Za vsem tem stojijo požrtvovalni ljudje, pripadnost podjetju, delo preko rednega delovnega časa in izjemen občutek za solidarnost ter skrb za sočloveka.

omogočili mobilno vodenje po pokopališčih z mobilno aplikacijo Artour za pametne telefone in tablice. Leta 2018 smo na poko-

pališču Pobrežje predstavili iTernal oziroma digitalni nagrobnik. Gre za prvi tovrstni izdelek digitalne dobe na pokopališčih, ki je plod sodelovanja mariborske Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko z domačimi ter mednarodnimi malimi in srednje velikimi podjetji.

Ob izvedbi vrste projektov smo bili gostitelj in organizator mednarodne konference ASCE v Mariboru leta 2012. Istega leta smo zaključili obsežen projekt Vojna grobišča, kjer so bila s pomočjo strokovnjakov v arhivih poiskana imena številnih vojakov iz različnih držav, ki so izgubili življenje na mariborskem območju. Prvi del aktivnosti smo sklenili z označitvijo vojnih grobišč žrtev prve svetovne vojne, v nadaljevanju pa postavili table z imeni skoraj 3000 vojakov iz druge svetovne vojne in v prisotnosti visokega diplomatskega zbora slovesno odprli Spomenik miru. Projekt smo zaokrožili z otvoritvijo Parka spominov Dobrava leta 2012, urejenega v sklopu Evropske prestolnice kulture z namenom dostojanstvenega poklona vsem žrtvam vojn.

Izjemno pozornost strokovne in druge javnosti je pritegnil tudi pilotni projekt, ki na inovativen način približa mladim pomen kulturne dediščine in pokopališče uveljavlja kot turistično znamenitost. Mladi v okviru kulturnih dni najprej spoznajo pokopališče kot kulturno dediščino mesta, saj jim predstavimo pomembne osebnosti, arhitekturno in zgodovinsko zanimive grobnice ter različna dejstva, izražena na pokopališčih. Nato se tudi sami preizkusijo v vlogi vodnika. Projekt, ki ga po našem vzoru implementirajo še v drugih evropskih mestih, omogoča prenos znanja o zgodovini in kulturnih običajih na mlajše generacije, hkrati pa spreminja percepcijo pokopališč kot območij smrti in s tem povezane asociacije.

Pogrebno podjetje krepi ozaveščenost o pomenu pokopališč tudi s predstavitvijo pokopališča kot muzeja na prostem, prireditvenega in razstavnega prostora. To sporočilo nosi mednarodni projekt Dnevi dediščine evropskih pokopališč, v sklopu katerega vsako leto zadnji teden maja oziroma prvi teden junija na pokopališčih po vsej Evropi potekajo številne prireditve.

Ne nazadnje smo tudi prejemniki več na-

Ime podjetja:

Pogrebno podjetje Maribor, d. d.

Sedež:

**Cesta XIV. divizije 39/a,
Maribor**

Število zaposlenih:

44

Direktorica:

Lidija Pliberšek

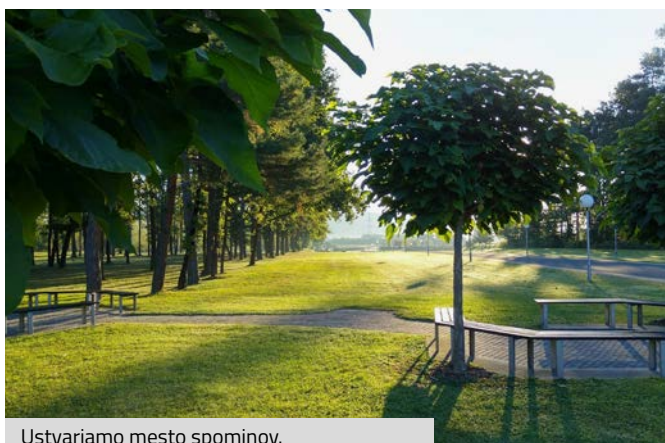

**POGREBNO
PODJETJE
MARIBOR d.d.**

grad in priznanj. Ob 140-letnici uspešnega delovanja in uresničevanja investicijskih projektov na področju pogrebne in pokopališke dejavnosti smo leta 2010 dobili pečat MO Maribor. Leta 2013 smo prejeli priznanje Zbornice komunalnega gospodarstva (ZKG) Gospodarske zbornice Slovenije za vodenje organizacije ASCE, leta 2019 nagrado ZKG za izjemne podjetniške dosežke na področju komunalnih dejavnosti in zatem še za 150 let delovanja podjetja ter 140 let pokopališča Pobrežje.

Posebej ponosni pa smo na prevzem nagrade Svetovne turistične organizacije za inovativen pristop. Pogrebno podjetje je eden vodilnih partnerjev mednarodnega projekta Pot evropskih pokopališč (European Cemeteries Route), kjer se pokopališča izpostavijo kot turistična znamenitost posameznega mesta. Uspešnost in vpliv projekta European Cemeteries Route sta privedla do nagrade Svetovne turistične organizacije za inovativen pristop v turizmu.

A naredili smo še veliko več, kot lahko preberemo v tem prispevku. In vsak dan znova moramo najti priložnosti, kako doseženo še nadgraditi, izboljšati. To je naše poslanstvo, ki mu sledimo. ✓

Ustvarjamo mesto spominov.

Pomen pokopališč je večplasten – uveljavljajo se tudi kot turistična znamenitost.

Priljubljena maskota Duško.

SNAGA – VEČ KOT (LE) RAVNANJE Z ODPADKI

Leta 1961 je bil iz Komunalnega podjetja Maribor izločen obrat Čistoča, ki se je preimenoval v podjetje Snaga. To je svoje poslovanje pričelo s 77-imi sodelavci, sedmimi vozili, z dvema pisarnama in s tremi garažami. Po skoraj 60-ih letih delovanja z vsemi svojimi dejavnostmi in s sodelavci ustvarjamo za bivanje prijetno skupnost.

Združitev v Javni holding Maribor vidimo kot prednost, saj nam bo omogočila celovito povezovanje skupnih procesov in nadgradnjo uresničevanja našega poslanstva, kar bo prispevalo k večjemu zadovoljstvu uporabnikov storitev. Prav tako bo omogočila poenotenje vrednot s ciljem ohranitve narave na podlagi doseganja pametnih rešitev za uporabnike, zaposlene, dobavitelje in lastnika JHMB.

OHRANJANJE ČISTEGA OKOLJA JE NAŠA PRIORITETA

Osnovna dejavnost Snage je gospodarska javna služba ravnanja z odpadki, ki jo opravljamo na območju MO Maribor in še sedmih občin (Ruše, Selnica ob Dravi, Lovrenc na Pohorju, Miklavž na Dravskem polju, Starše, Pesnica in Kungota). V okviru te službe vršimo redne odvoze različnih vrst odpadkov, upravljamo z ekološkimi otoki in zbirnimi centri ter izvajamo razna akcijska zbiranja odpadkov. Pridobitev v tej dejavnosti je sortirnica odpadkov, kjer obdelujemo zbrane mešane komunalne odpadke in odpadno embalažo. Verjame-

mo, da bo z optimizacijo delovanja in nekaterimi prilagoditvami predstavljala pomembno pridobitev na področju obdelave odpadkov.

SKRB ZA UREJANJE ZELENIH POVRŠIN IN ZAPUŠČENE ŽIVALI

V okviru gospodarskih javnih služb v MO Maribor tudi čistimo in urejamo utrjene in zelene površine, upravljamo tržnice na petih lokacijah, vzdržujemo tri zaprta odlagališča (Pobrežje, Metava in Dogoš) ter upravljamo mali plinski elektrarni na

odlagališčih Pobrežje in Dogoš. Za približno 30 občin izvajamo javno službo oskrbe zapuščenih živali v Zavetišču za živali Maribor, kjer naši zavzeti sodelavci skrbijo za zapuščene tačke in se trudijo zanje najti nov dom in odgovorne lastnike.

Ponosni smo, da nam je zaupano urejanje parkovnih površin v mestu, še posebej v Mestnem parku, ki ga krasijo cvetlične gredice in več kot 1800 dreves, od katerih so posamezna stara tudi preko 150 let. Ob tem se Mestni park ponaša še z Akvarijem-terarijem, ki spada v register pomembnih evropskih zooloških vrtov in akvarijev. V njem naši sodelavci strokovno skrbijo za več kot 120 vrst rib in 50 različnih vrst plazilcev. V oktobru je svoje domovanje v terariju našla tudi ena najbolj strupenih kač na svetu – zelena mamba.

POVEZUJEMO STORITVE ZA UDOBNEJŠE ŽIVLJENJE

Poleg gospodarskih javnih služb v Snagi ponujamo še dodatne storitve po meri občanov in podjetij. Izvajamo kesonske odvoze različnih odpadkov, urejamo okolje, čistimo poslovne prostore in proizvodne hale, opravljamo zasaditve, hišna opravila in selitveni servis.

Zaposleni v Snagi smo odgovorni, prijazni, prilagodljivi, vsestranski in ustvarjalni. Resno in strokovno se lotimo vsega, kar nam je zaupano. Polni smo znanja

Cvetlična greda na promeni Mestnega parka.

ASI – KER ŽELIMO USTVARJATI ZGODBO O USPEHU

Koronaukrepi so upočasnili izvajanje projekta ASI.

Učenje je proces! Živimo v času hitrih sprememb, ki se jim morajo prilagajati podjetja in zaposleni. Ne le, da je znanje pogoj za opravljanje dela, je tudi predpogoj za lasten razvoj. Evropski projekti za razvoj kadrov – zanje v Snagi uspešno kandidiramo že daljše obdobje – so eden izmed temeljev, na katerih s pomočjo pridobljenih finančnih sredstev gradimo strategijo trajnostnega usposabljanja zaposlenih.

VKLJUČENIH 76 SODELAVCEV

V letu 2019 smo uspešno kandidirali za projekt Celovite podpore podjetjem za aktivno staranje delovne sile – ASI, namenjen usposabljanju zaposlenih starosti nad 45 let. V okviru projekta smo in še bomo do njegovega izteka, 28. februarja 2021, izvajali razna usposabljanja zaposlenih. Starostna struktura teh v Snagi z vidika stabilnosti in varnosti delodajalca in posledično nizke fluktuacije ter glede na naravo dejavnosti že danes odraža starajočo se delovno silo; 62 % od skupaj 276 zaposlenih je starejših od 45 let, od tega je 35 % starejših od 55 let. V projekt ASI je vključenih 76 zaposlenih, ki so ali še bodo napoteni na vsaj 10 ur usposabljanj, pri čemer se zavzemamo za vključitev še drugih zaposlenih izven omenjenega starostnega kriterija.

USPOSABLJANJA ŠE NISO ZAKLJUČENA

Veliko je možnosti, kako sredstva, ki so na razpolago, čim učinkoviteje unovčiti. Ne glede na dejstvo, da so nas izredne razmere zaradi širjenja koronavirusa nekoliko ustavile pri izvajanju načrtovanih usposabljanj, na zastavljene cilje nismo pozabili. Nekaj usposabljanj smo že izvedli, med katerimi velja kot zelo uspešna izpostaviti tečaja varčne vožnje in uporabe orodja MS Teams za delo na daljavo. Namen tečaja varčne vožnje je optimizacija vožnje s čim manjšimi stroški, z nizkimi emisijami v okolje in doseganjem nižanja stroškov popravil. Nekaj usposabljanj, za katera so programi večinoma že pripravljeni in čakamo na sprostitev koronaukrepov, pa še načrtujemo. Med temi so krepitev računalniških znanj, nadaljevanje tečaja varčne vožnje, učenje poslovnih komunikacij, tečaji tujih jezikov, upravljanje s spremembami ipd.

Družba, kjer živimo, se počasi, vendar zanesljivo spreminja in prinaša nove izzive v življenju in delu. Tako kot ljudje se stara tudi znanje. To se danes stara hitreje kot kadarkoli prej in ga je treba ves čas nadgrajevati. Razlika med povprečnimi in na trgu najuspešnejšimi podjetji se pogosto skriva v njihovih zaposlenih. Verjamemo, da prav vsak izmed nas sodi med tiste, ki želimo soustvarjati zgodbo o uspehu podjetja, ne le statirati v njej. ✓

in izkušenj, trudimo se dokazovati s konkretnimi rezultati. Usmerjeni smo k uporabnikom, zato nam je zelo pomemben odnos z njimi. Kakovostno, hitro in učinkovito rešimo izzive ter zadovoljimo potrebe uporabnikov – vse z namenom ustvarjanja udobnejšega in prijetnejšega življenja v skupnosti.

BOMO ZMOGLI – ZMOREMO!

Naše krovno sporočilo Bomo zmogli in vrednote izražajo odnos do dela ter nas povezujejo med seboj, s posameznim uporabnikom in skupnostjo. Naša vizija postati najučinkovitejši na področju ravnanja z odpadki in v skrbi za urejeno okolje nas združuje v želji doseči zeleno prihodnost. ✓

Okolju prijazno držo izkazuje tudi prepoznavna zelena barva Snage.

Ime podjetja:
Snaga, d. o. o.

Sedež:
Nasipna ulica 64, Maribor

Število zaposlenih:
278

Direktor:
Franc Dover

**ČISTO
MOJE
MESTO**

NAJVEČJI VODOOSKRBNI SISTEM V SLOVENIJI

Mariborski vodovod je bil kot podjetje za oskrbo s pitno vodo ustanovljen že leta 1901. Kot največji vodooskrbni sistem v državi je prisoten na območju 16-ih občin v severovzhodni Sloveniji, kjer s pitno vodo oskrbuje približno 200.000 ljudi. Minula leta je podjetje prejelo vrsto državnih in mednarodnih nagrad za svoje poslovno in družbeno odgovorno delo.

Danes v Mariborskem vodovodu upravljamo z najdaljšim vodooskrbnim sistemom pri nas, dolgim kar 1638 kilometrov. Pri tem skrbimo za 304 vodooskrbne objekte in v sodelovanju z občinami ter gasilskimi društvi za delovanje 7650 hidrantov. Podjetje že skoraj 120 let prevzema odgovornost, da uporabnikom zagotavlja kakovostno pitno vodo, ki je v skladu z zahtevami HACCP. Prav tako skrbi, da so vodovodne cevi redno vzdrževane, ustreznih dimenzij, in da je voda, ki jo občani porabijo, pravilno obračunana.

GLAVNI VODNI VIR - VRBANSKI PLATO

Poleg največjega vodnega vira v sistemu, Vrbankega platoja, razpolagamo še z desetimi manjšimi črpališči in zajetji vode, iz katerih oskrbujemo z vodo po razvejanem omrežju tudi uporabnike 41 km oddaljene

občine Gornja Radgona. Podjetju je zaupano v upravljanje preko 42.000 priključkov in več kot 49.000 vgrajenih vodovodnih števec, ki merijo porabo vode pri odjemalcih. Na letnem nivoju prodamo skoraj 10 milijonov m³ vode.

Ob osnovni dejavnosti se poslovanje Mariborskega vodovoda prepleta še z aktivnostmi dopolnilne tržne dejavnosti, ki vplivajo na dosežene pozitivne poslovne rezultate. Ti pa niso le posledica dobrega ekonomskega poslovanja, temveč je za uspeh pomembna tudi učinkovitost družbenih in okoljskih kazalnikov.

IMETNIKI RAZLIČNIH CERTIFIKATOV

Uresničevanje naše vizije je tesno povezano s poslovnimi procesi v podjetju, ki so že leta uspešno preverjeni z notranjimi in zunanji presojami v okviru sistema obvladovanja kakovosti po standardu ISO

9001, okoljskem standardu ISO 14001 in standardu za varstvo in zdravje pri delu OHSAS 18001. Prav tako podjetje deluje po smernicah standarda 26000 za družbeno odgovornost, standarda 27001 za varnostno politiko in standarda ISO 37120, ki vključuje kazalnike za spremljanje trajnostnega razvoja mesta. Trajnostno naravnano prihodnost gradimo s sodelovanjem vseh naših deležnikov.

Sledenje viziji, poslanstvu, vrednotam in strateškim projektom so osnova za kakovosten in trajnostni razvoj podjetja s pomembnim vplivom na širšo družbeno skupnost. Že nekaj let namenjamo pozornost slepim in slabovidnim, zato smo tudi prilagodili spletno stran s pretvorbo besedila v govor. Štajerska gospodarska zbornica je prepoznala naš inovativni pristop in nam podelila priznanje pod kategorijo najboljših inovacij v Podravju za leto 2019.

Velik izziv nam predstavlja tudi ozaveščenost uporabnikov o pomenu vode, ki bo postala v prihodnosti merilo splošnega blagostanja družbe. Na mednarodnem festivalu vode »Bled water festival 2019« smo prejeli nagrado na področju ohranitve vodnega kroga in vodnih inovacij v kategoriji srednje velikih podjetij. V okviru projekta Zlata vrtnica smo prejeli pohvalo

Vrbanke plato leta 1967.

Vodovod ima dolgoletno zgodovino.

Kakovostne pitne vode nikdar ne zmanjka.

Hortikulturnega društva Maribor. Z vidika odgovornosti do okolja in organizacijskega upravljanja pa smo prejeli tudi certifikat za Družbeno odgovorno podjetje za nivo B.

V projektu Urbana zemljina za hrano smo individualnim vrtničarjem pod Pekrsko gorco pripeljali vodo in tako omogočili zalivanje vrtnin. Ob svetovnem dnevu čebel pa smo pristopili k projektu Sem sprememba in na Vrbskem platoju posadili medovite grmovnice. Konec leta 2019 smo še podpisali Sporazum o sodelovanju in vzpostavitvi pobude Kapljica – čista pitna voda kot inovativni vodilni turistični produkt z namenom promocije skrbne in odgovorne rabe čiste pitne vode iz pipe v turizmu in gostinstvu.

POPISI VODE PO DEJANSKI PORABI

Svoj družbeni trajnostni razvoj podjetje širi tudi na okoljsko področje. Med drugim

smo uspešno zaključili večletni projekt vgradnje daljinskih vodomero. Pozitivne rezultate vgradnje teh zaznavamo z mesečnimi popisi porabljene količine vode po dejanski porabi, ki vplivajo na realnejše računanje storitev uporabnikom in zgodnje odkrivanje napak na omrežju. Z željo po optimiziranju vodnih izgub smo nadaljevali z intenzivnim vgrajevanjem kontrolnih merilnikov v omrežje, s katerimi imamo večji nadzor nad posameznimi območji. Zmanjšanje vodnih izgub je eden od prioritarnih strateških ciljev Mariborskega vodovoda, zato smo pričeli s pilotnim projektom satelitskega iskanja izgub.

Ob sodelovanju v projektu »City Circle« smo v letu 2019 pristopili k mednarodnemu projektu »City Water Circles« z namenom učinkovite rabe in ponovne uporabe vode v urbanih območjih Srednje Evrope s celostnim pristopom krožnega gospodarstva. K zmanjšanju obremenitev na okolje bomo v prihodnje prispevali tudi s sistematičnim nakupom avtomobilov na električni pogon. S sodelovanjem v čistilnih akcijah izkazujemo nesebičen odnos

do družbe in okolja. Trudimo se optimizirati zahteven prehod na digitalizacijo poslovanja z uvajanjem e-poslovanja, naša pozornost pa bo še naprej usmerjena na razvoj inovativnih poslovnih modelov.

Za uspešno poslovanje in doseganje ciljev podjetja smo zaslužni predvsem za-

Visoko odgovornost čutimo tudi do lokalnega okolja, zato smo s sponzorskimi in donatorskimi sredstvi podprli številne kulturne, športne in izobraževalne projekte, hkrati pa namenili sredstva tudi za humanitarne akcije, predvsem za otroke iz ranljivih skupin. Zaposleni vsako leto aktivno sodelujemo tudi v krvodajalskih akcijah.

Ime podjetja:

Mariborski vodovod, d. d.

Sedež:

Jadranska cesta 24, Maribor

Število zaposlenih:

160

Direktor:

Miran Jug

posleni, ki s prizadevnostjo, strokovnostjo, predanostjo in trdim delom soustvarjamo podjetju ugled, pozitiven odziv javnosti, medijev in uporabnikov. Prav tako s svojim trajnostnim ravnanjem kažemo pomen dobrine, ki nam je zaupana v upravljanje. ✓

Vidra na Vrbskem platoju.

Miran Jug

VODOVOD OD OKTOBRA Z NOVIM DIREKTORJEM

Nadzorni svet Mariborskega vodovoda je septembra za novega direktorja te družbe v večinski lasti JHMB soglasno izbral Mariborčana Mirana Juga, univerzitetnega diplomiranega inženirja strojništva. Novega direktorja Vodovoda so člani nadzornega sveta izbirali med enajstimi kandidati, pri čemer so pri odločitvi za Juga poleg kakovostnega programa odtehtale še bogate menedžerske izkušnje v podjetjih v Sloveniji in tujini.

V preteklosti je bil Miran Jug zaposlen kot član uprave Petrola Zagreb, položaj direktorja Mariborskega vodovoda pa je prevzel v začetku oktobra. Novi direktor, ki v vodenju mariborske družbe za oskrbo s pitno vodo vidi velik izziv, je tudi prepričan, da je bila ustanovitev JHMB pravilna odločitev. Delovanje javnih podjetij v sistemu JHMB bo namreč lahko pospešilo razvoj storitev ter prineslo dodano vrednost vsem deležnikom, tako zaposlenim, podjetjem, občanom kot občinam (so)ustanoviteljicam. ✓

PRVIČ V ZGODOVINI MARPROMA USTAVILI MESTNI PROMET

Flota mestnih avtobusov je bila leta 2020 dlje časa na »prisilnem počitku«.

Sprejeti ukrepi za zajezitev širjenja okužbe z virusom covid-19 so v letu 2020 kar dvakrat ohromili delovanje Marproma. Tako smo sredi marca prvič od ustanovitve našega podjetja in v novejši zgodovini Maribora doživeli, da je obstal kompleten mestni avtobusni promet, večina zaposlenih voznikov in ostalih sodelavcev pa je bila takrat napotena na čakanje na domu. Podobno se je zatem ponovilo še sredi novembra.

Po odloku Vlade RS je bilo namreč delovanje javnega potniškega prometa, vključno s krožno kabinsko žičnico na Mariborskem Pohorju, od 16. novembra začasno prepovedano. Zaradi tega smo takrat zaprli tudi blagajni na Avtobusni postaji v Maribor in spodnji

postaji Pohorske vzpenjače ter Bike park Pohorje. Medtem smo na javnih parkirnih mestih v belih conah po zaustavitvi mestnega avtobusnega prometa imetnikom določenih vozovnic omogočili brezplačno parkiranje.

Do tega so bili po odloku, potrjenem na

mestnem svetu MO Maribor, upravičeni imetniki mesečnih avtobusnih vozovnic za november, letnih vozovnic in kupon-skih vozovnic, ki so bile v novembru redno korišćene. Skupno smo jim izdali skoraj 200 potrdil za brezplačno parkiranje v belih conah, ki so nato veljale tudi še v decembru, dokler ni bil ponovno vzpostavljen mestni potniški promet.

Število potnikov v tem se je v letu 2020 zaradi razmer in ukrepov, povezanih s koronavirusom, skoraj prepolovilo. Podobno se je v času epidemije zgodilo pri uporabnikih javnih parkirišč, posledično pa so upadli tudi prihodki na vseh glavnih področjih delovanja podjetja. ✓

SREČANJE VODSTEV MO MARIBOR IN LJUBLJANA TER JAVNIH HOLDINGOV

Na povabilo župana MO Maribor Saša Arsenovića in direktorice JHMB Lidije Pliberšek se je v drugi polovici julija odvil delovni sestanek z vodstvom MO Ljubljana in tamkajšnjega holdinga. Srečanje v Mariboru pred uradno ustanovitvijo JHMB je bilo dobrodošla priložnost za seznanitev z delovanjem Javnega holdinga Ljubljana (JHLJ).

»Že od začetka mandata zelo odprto in plodno izmenjujemo izkušnje in dobre prakse z ljubljansko občino. Ne želimo ponavljati napak, ki so jih drugi storili na svoji poti,« je ob tej priložnosti poudaril Saša Arsenović. Gostje iz prestolnice z županom Zoranom Jankovičem in direktorico JHLJ Zdenko Grozde so si med obiskom Maribora v družbi vodstva MO Maribor in JHMB ogledali tudi obnovljeni Glavni trg in Koroško cesto. ✓

Gostje iz Ljubljane so bili navdušeni nad obnovljenim Glavnim trgom s Koroško cesto.

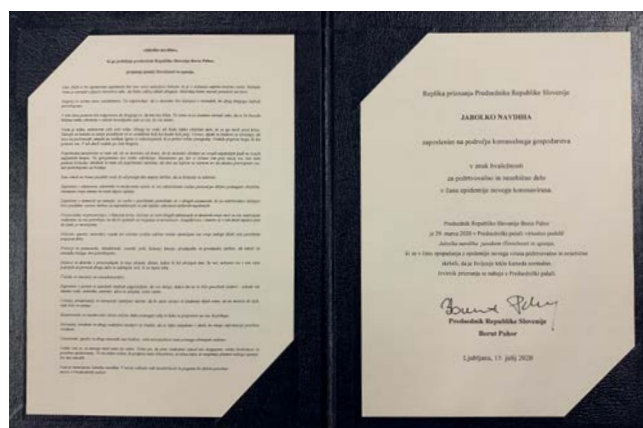
Po jabolko navdiha se je skupaj odpravila delegacija zaposlenih v povezanih podjetjih.

PRVI SKUPEN NASTOP DELAVCEV PODJETIJ IZ SKUPINE JHMB

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je sredi julija v Vili Podrožnik komunalnim delavcem, ki so spomladi med epidemijo koronavirusa s predanim delom kljub omejitvam zagotavljali nemoteno izvajanje gospodarskih javnih služb, podelil priznanje jabolko navdiha. Na slovesnost je povabil blizu 200 zaposlenih na področju komunalnih dejavnosti iz vse Slovenije, med katerimi so bili tudi predstavniki šestih mariborskih javnih podjetij, ki so bila takrat že v pričakovanju združitve v JHMB.

Za predstavnike podjetij Energetika, Nigrad, Mariborski vodovod, Marprom, Pogrebno podjetje in Snaga je bil organiziran skupen prevoz na slovesnost v Ljubljani, pred odhodom iz Maribora pa je delegacijo pozdravila direktorica JHMB. »V prvi vrsti predstavljate posamezna podjetja, ki so tudi v času koronakrize opravljala svoje poslanstvo. Ob tem pa ste prvi, ki že zastopate tudi JHMB,« je takrat v kratkem nagovoru pred zgradbo Nigrada poudarila Lidija Pliberšek. Ob tej priložnosti je nastala tudi ena od prvih skupnih fotografij. 🍏

Priznanje jabolko navdiha.

PETINŠESTDESET LET USTVARJANJA CVETLIČARNE ARALIJA

Med najpomembnejše podobe mesta sodi hortikulturna ureditev, njeno bogato dediščino pa že 65 let pomembno soustvarja Cvetličarna Aralija, ki deluje v okviru Pogrebnega podjetja Maribor. Omenjeni jubilej je slovesno obeležila septembra 2020.

Poglavitna dejavnost cvetličarne je specializacija za žalno floristiko in hortikulturno ustvarjanje mesta spomina, ki sodi med najpomembnejše elemente krajinske arhitekture pokopališča. Ob 65. obletnici Cvetličarne Aralija so se naše mojstrice cvetja predstavile v drugačni luči; združile so namreč cvetje in modo ter ustvarile zanimive in izvirne kreacije v cvetje oblečenih lutk. 🌸

Razstava Flower&Fashion je navdušila obiskovalce.

»ČE OPRAVLJAŠ DELO Z VESELJEM, JE VELIKO LAŽJE«

Safeta Puškar

Od ustanovitve Marproma se postopoma povečuje število zaposlenih voznic mestnega avtobusa – konec leta 2020 je znašalo 22. Ena od naših voznic, ki se je podjetju pridružila v oktobru 2017, je Safeta Puškar. »Na avtobusu je vsak dan drugačen, z njega imaš pogled na mesto z drugačne perspektive,« je povedala v pogovoru za našo revijo.

Kakšen je vaš spomin na prihod v Marprom in začetek voženj v mestnem avtobusnem prometu?

Ta trenutek sem nestrpno čakala, saj me je zanimalo, kako bo. Potem sem bila navdušena, pozitivno pa me je presenetil tudi odnos sodelavcev. Med ogledom prog sem na vsaki izvedela kaj novega, veliko sem se naučila od sodelavcev. Ko sem začela delat samostojno, pa je bilo še boljše. Zelo rada vozim na vseh progah. Na začetku sem vozila tudi v Bresternico, Kamnico, Pekre in Limbuš. Če večino časa delaš v pisarni, ne vidiš veliko ljudi, ne čutiš mesta. Medtem v naši službi vsakodnevno srečuješ in spoznaviš nove ljudi, jih slišiš. Zato mi je delo še bolj všeč.

Pred zaposlitvijo ste uspešno opravili usposabljanje in pridobili vozniški izpit D kategorije. Je bila prekalifikacija zahtevna?

Kadar se podaš v nekaj, kar si želiš, je povsem drugače, kot če to storiš, ker ni maš druge izbire. Jaz sem šla v to, ker sem hotela. Bila je zanimiva izkušnja, saj sem morala najprej opraviti izpit C kategorije za tovornjak in prva ura vožnje je bila zame

majhen šok. A sem potem brez večjih težav pridobila izpit tako za C kot D kategorijo in na koncu še kodo 95. Pri tej sem imela občutek, da morda zahteva preveč stvari, ki jih v praksi ne rabimo, tako kot je pri nas nasploh v šolstvu.

Kaj vas je pravzaprav napeljalo k temu, da ste izbrali poklic voznice?

Znašla sem se v situaciji, ko sem iskala novo službo. Pred tem sem opravljala pisarniško delo, v različnih programih in projektih, pri čemer sem spoznala čudovite ljudi in se veliko naučila, a mi ni bilo več do takšnega dela. Najprej sem našla službo v Avstriji v Magni, vendar sem po premisleku spoznala, da ne želim tako drastične spremembe, kot je odhod v tuje okolje. Ko sem razmišljala, kaj rada delam, sem ugotovila, da je to vožnja avtomobila. Ob tem sem v mestu opazila, koliko žensk vozi

avtobuse. Tako sem odšla k svetovalki na borzo in se dogovorila za program usposabljanja za voznico.

Število zaposlenih voznic avtobusa v Marpromu kaže, da to ni več samo moški poklic.

Danes je težko govoriti o tipično moških poklicih, ne nazadnje imamo policistke, vojakinje itd. Meja med moškimi in ženskimi poklici se je v zadnjem obdobju nekako zbrisala. Brez težav lahko živim v moškem svetu, če se lahko obnašam kot ženska. Ko sem postala voznica, so mi moji otroci rekli, da sem premaknila svojo mejo, zaradi česar sem srečna. Zelo hvaležna sem tudi snahama, ki sta mi dali vedeti, da občudujeta moj pogum.

Kolektiv voznikov je v Marpromu najštevilčnejši; se voznice vseeno pogosteje družite med seboj, kdaj dobite tudi po koncu službe?

Ni posebne razlike, vsi smo sodelavci. Do mene so vsi prijazni in tudi jaz želim biti takšna do njih. Odnosi so dobri, poskušamo sodelovati, razumljivo pa ima vsak kdaj slab dan. Po eni strani delamo zase, saj je od nečesa treba živeti, po drugi strani pa se moramo truditi za naše podjetje, ker brez njega

niti ne bi mogli opravljati tega dela. Pri tem lahko vedno še kaj izboljšamo in moramo vedeti, da ne sodelujemo le vozniki med

Ko sem postala voznica, so mi moji otroci rekli, da sem premaknila svojo mejo, zaradi česar sem srečna.

sabo, temveč sodelujemo tudi s potniki. Zaradi njih smo mi tukaj. Če bi se vsi zavedali tega, ne bi bilo nobenih težav.

Trenutno vozite na liniji 17; vam ta linija ustreza?

Načeloma mi vse linije ustrezajo. Lažje je sicer voziti velik avtobus kot »mojega« majhnega, a jaz sem se navadila nanj in ga imam rada. Je idealen za linijo 17, ker na njej ni toliko potnikov in tudi obračališče v Ribniškem selu ni primerno za velik avtobus. Če voziš na eni progi, bi kdo mislil, da je vsak dan isti, a ni tako. Ribniško selo je čudovito, lahko opazujem naravo, kako se spreminja. Upokojencem, ki imajo mesečne vozovnice, pravim, da bi se na njihovem mestu šla vsak dan peljat na drugo progno. Če se na primer zapelješ v Kamnico in tam sprehodiš, nato pa z naslednjim avtobusom vrneš v mesto, je to lahko lep dan. Veliko ljudi ne pozna dobro Maribora, zato jim svetujem, naj se usedejo na avtobus in peljejo en krog.

Je med potniki na avtobusu veliko stalnih, ki jih že poznate?

S Studencev se večinoma vozijo učenci in dijaki, mamice z vozički in stanovalci Doma pod gorco. Ko sem začela delat v Marpromu in šla na ogled prog, sem občudovala sodelavce, da za veliko potnikov že vedo, kje bo kdo izstopil. Zdaj tudi sama to vem. So pa potniki različni, eni radi kaj povedo, drugi se držijo bolj zase.

V minulih mesecih so na javni potniški promet močno vplivali ukrepi zaradi koronavirusa in ga dvakrat celo zaustavili, kako to doživljate vi?

Na avtobusu je sedaj precej manj potnikov kot pred izbruhom koronavirusa. Zgodi se, da kdaj celotno linijo prevozim sama. Če potnikov ni, ne ustavim na postajališču, kar pomeni, da lahko prekmalu pridem na naslednje postajališče. Da namenoma vozim počasneje, je zdaj pravi izziv. Komaj čakam, da bo spet gneča in da bo mogoče čutiti mestni utrip.

Kako ste zadovoljni z zaposlitvijo v Marpromu in razmerami za delo?

Tukaj sem že dobra tri leta. V tem času se nikdar ni zgodilo, da mi kdo ne bi hotel pomagati ali mi česa razložiti, kadar sem imela kakšna vprašanja. Tako sem zaenkrat zadovoljna in želim nadaljevati s tem, kar trenutno počnem. Če opravljaš delo z veseljem, je veliko lažje tudi v sedanjih razmerah, ki jih zaznamuje pojav koronavirusa.

Ena od dejavnosti Marproma je tudi upravljanje z infrastrukturo na Mariborskem Pohorju. Ali kdaj obiščete Pohorje?

Pogosto, toda v poletnem času, saj nisem zimski tip. Poleti grem velikokrat do Trikotne jase. V prostem času tudi rada berem in pišem, skoraj vsak dan zapišem kakšno misel. Porodila se mi je celo ideja, da bi napisala knjigo o razmišljanjih voznice. Na avtobusu marsikaj slišim in potem preiščujem o tem. A zaenkrat še nimam časa. Posvečam ga tudi družini, staršem, možu, trem čudovitim sinovom in vnukom. ✓

Električni Fenixbus je bil vključen v mestni promet od februarja do oktobra.

PROMOCIJA VOZIL NA ELEKTRIČNI POGON

Na pragu jeseni je Marprom sodeloval na Evropskem tednu mobilnosti (ETM), ki je potekal od 16. do 22. septembra in je imel poudarek na potovanjih z manj onesnaževanja. V sklopu ETM 2020 smo na Glavnem trgu skupaj s Fakulteto za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru predstavili manjši električni avtobus Fenixbus, ki je sicer vozil na mestni liniji 8. Prav tako smo na naši informacijski točki delili letake z navodili za varno uporabo mestnega potniškega prometa v času koronavirusa in zaščitne maske, ki so na avtobusu že nekaj časa obvezne.

V pester program ETM je bilo vključeno tudi novo mini električno vozilo Maister; na stojnici MO Maribor na Glavnem trgu smo predvsem starejše ljudi seznanjali z možnostjo brezplačnega prevoza z Maistrom, ki je na razpolago v območju za pešce in delu starega mestnega jedra. Ob tej priložnosti je MO Maribor skupaj z invalidskimi organizacijami tudi pripravila posebno zloženko o Maistru, prilagojeno slabovidnim ljudem, in vizitko z osnovnimi podatki v braillovi pisavi. ✓

Dodatno vozilo Maister smo začeli uporabljati konec junija.

PRAZNIČNA PODOBA Z NOVIMI SVETLOBNIMI OKRASKI

Vsredišču Maribora smo 4. decembra prižgali praznično svetlobno okrasitev, pri čemer so tudi letos sodelovale ekipe iz Nigradove službe javne razsvetljave. Tako so dneve pred tem preživele na terenu in pripravljale mesto na praznični december. V njegovi podobi se je 11 km klasične kolekcije tokrat pridružilo še 5,5 km novih svetlobnih okrasov. ✓

Nigradova služba javne razsvetljave na delu.

Zalogovniki so pomemben del celotnega SDO.

DO LETA 2030 DOSEČI 60 % SAMOZADOSTNOST

Mestni svet je novembra potrdil Akcijski načrt trajnostne oskrbe mesta Maribor s toploto. V prihodnje želi mesto postati čim bolj energetska samooskrbno. Na področju oskrbe s toploto iz sistema daljinskega ogrevanja (SDO) bomo z načrtovano širitvijo omrežja in priključevanjem objektov na območjih goste poseljenosti, ob uvajanju obnovljivih virov energije (OVE) in energetski izrabi odpadkov ter blata s centralne čistilne naprave, do leta 2030 dosegli več kot 60 % samozadostnost.

Predvidoma do leta 2025 bomo s SDO oskrbeli večino javnih stavb, večstanovanjskih in poslovnih objektov na levem bregu Drave in zgradili večjo visokotemperaturno toplotno črpalko ob kopališču Pristan, ki bo izkoriščala vodni potencial Drave. Do leta 2030 bomo širitev SDO prioriteto nadaljevali na območje Pobrežja, v letih 2025–2027 pa predvidamo izgradnjo objekta za termično predelavo odpadkov. S tem bomo rešili aktualni problematiki kopičenja odpadkov in odstranjevanja blata s centralne čistilne naprave, dolgoročno pa bomo lahko

obvladovali trenutno nekontrolirano rast cene odstranjevanja odpadkov in odvoza blata s čistilne naprave. Ekonomske analize že danes kažejo, da je ob izpolnitvi vseh načrtovanih aktivnosti mogoče trenutne stroške ravnanja z odpadki in blatom čistilnih naprav znižati za vsaj 20 %.

Širitev SDO v Mariboru bo ob že navedenih pozitivnih vplivih na okolje in podnebje imela še druge učinke, kot so:

- ključna vloga pri zagotavljanju OVE – optimizacija proizvodnje toplotne energije, ki omogoča proizvodnjo iz različnih virov (sončni sprejemniki, toplotne črpalke,

odvečna toplota, toplota iz sistema termične predelave odpadkov);

- zmanjšanje emisij toplogrednih plinov – nadzorovani in optimizirani izpusti emisij dimnih plinov ter zmanjšanje izpustov CO₂;
- učinkovito shranjevanje energije – hranilniki toplote za doseganje učinkovite rabe energije;
- izboljšanje učinkovitosti SDO z zmanjšanjem izgub.

Navedeni pozitivni učinki na podlagi širitev bodo skupaj s postavitvijo objekta za termično predelavo odpadkov in z drugimi investicijami v učinkovitost SDO ter uvajanjem OVE za končne odjemalce toplote v Mariboru pomenili:

- konkurenčno, cenovno stabilno in zanesljivo trajnostno oskrbo s toploto;
- udoben način ogrevanja;
- strokovno nadziranje in upravljanje;
- varno obratovanje;
- enostavno vzdrževanje;
- daljšo življenjsko dobo naprav v primerjavi z ostalimi viri ogrevanja;
- pošteno obravnavo potrošnikov.

Zaradi vpliva ekonomije obsega (povečanje priključne moči, števila odjemalcev in odjema toplote) se bo cena daljinskega ogrevanja v mestu na enoto zniževala. To pomeni, da bosta širitev in uvajanje novih proizvodnih virov toplote izboljšali kon-

Dolgoročno bomo lahko obvladovali trenutno nekontrolirano rast cene odstranjevanja odpadkov in odvoza blata s čistilne naprave.

kurenčni položaj SDO v Mariboru in hkrati zagotavljali ciljno ceno toplote, za kar bi sicer Energetika uporabljala dobičke iz tržnih dejavnosti, v skrajnem primeru, torej ob negativnem poslovanju, pa tudi proračunska sredstva MO Maribor. ✓

POHORJE GOSTILO NAJBOLJŠE GORSKE KOLESARJE SVETA

Kolesarski park na Mariborskem Pohorju je bil med 15. in 18. oktobrom 2020 prizorišče kar dveh tekem svetovnega pokala v gorskem kolesarstvu v disciplini spust. Zaradi zaščitnih ukrepov, s katerimi smo varovali zdravje tekmovalcev, organizacijske ekipe, obiskovalcev in naključnih mimoidočih, je v času uradnih treningov in tekem pod in na Pohorju veljal poseben režim. Na tekmah se je pomerilo blizu 135 kolesarjev s petih kontinentov, tekmovalce pa je v Mariboru spremljalo še dvakrat toliko osebja, kar je ob spoštovanju strogih zaščitnih ukrepov zaradi koronavirusa pomenilo izjemen organizacijski zalogaj.

Zato smo bili še toliko bolj veseli številnih pohval, ki smo jih prejeli za organizacijo mednarodne prireditve. Od te smo upoštevale močno otežene okoliščine tokrat pričakovali pozitivne učinke predvsem pri promociji gorskega kolesarstva na Pohorju in ocenjujemo, da smo jih tudi dosegli. Ob neposrednem prenosu tekem na TV Slovenija in platformi Red Bull Live TV so o dogajanju več dni poročali praktično vsi domači mediji in tudi nekateri tuji. Tako je bil dogodek medijsko zelo odmeven in verjamemo, da je prispeval k povečanju prepoznavnosti Maribora in Pohorja. ✓

Organizacijska ekipa se je izkazala v zelo zahtevnih razmerah.

Zimska služba je operativna štiri mesece.

NIGRAD V STALNI PRIPRAVLJENOSTI V OKVIRU ZIMSKE SLUŽBE

Sredi novembra se je na slovenskih cestah uradno začela zimska sezona, ki bo trajala vse do 15. marca 2021. V tem času so enote zimske službe v stalni pripravljenosti, vsa vozila v prometu pa morajo biti ustrezno opremljena z obvezno zimsko opremo. Pooblaščen izvajalec zimskega vzdrževanja na območju MO Maribor je tudi v aktualni zimski sezoni komunalno podjetje Nigrad, ki bo dela izvajalo skupaj s kooperanti in podizvajalci.

Še pred uradnim začetkom smo na Nigradu izvedli pregled vseh plužnih enot, v zimsko vzdrževanje javnih prometnih površin pa smo vstopili z dobri 1400 tonami soli, 1435 m³ posipnega peska in 220 m³ mešanega posipnega agregata. Program izvajanja zimske službe je usklajen z zahtevami krajevnih skupnosti in mestnih četrti, za izvajanje del pa je na voljo 80 plužnih enot in 150 sodelavcev.

Prve tokratne akcije pluženja in posipa so bile izvedene 3. in 4. decembra, ko so bile vpoklicane vse mehanizirane enote in tudi enote za ročno čiščenje. V teh akcijah smo skupno posipali okoli 90 ton soli, 80 m³ peska in 30 m³ mešanice. Nigrad sicer v sklopu zimskih vzdrževalnih del skrbi za:

- označbe cest s snežnimi koli: 193 km;
- deponije za ročni posip: 234;
- ceste in ulice: 745,9 km;
- pločniki: 465 km;
- avtobusna postajališča: 376;
- stopnišča: 42;
- parkirišča: 29,1 km²;
- večji mostovi in nadvozi: 8;
- večja križišča: 69;
- prehodi za pešce: 942.

Zimska služba na območju MO Maribor je v obdobju zimske sezone operativna 24 ur na dan. To pomeni, da se v okviru ne-

Prvo prioriteto na območju Maribora predstavljajo glavne in zbirne ceste v dolžini približno 200 km, druga prioriteta so lokalne in strme ceste v dolžini 150 km, tretja prioriteta pa javne poti in krajevne ceste v dolžini 400 km. Na teh se posip in pluženje izvajata samo po naročilu MO Maribor.

prekinjenih dežurstev nenehno spremlja stanje na cestah in v najkrajšem možnem času vpokliče posipalce za preprečevanje poledice oziroma plužne enote za odiranje snega in plundre z vozišč.

KDAJ SE ZAČNE POSIPAVANJE CEST IN KDAJ PLUŽENJE?

Akcijo posipa sprožimo ob nevarnosti zmrzali ali ob sneženju, ko se začne sneg oprijemati cestišča, ki postaja spolzko ali ledeno, s pluženjem pa praviloma prične-

mo, ko na ceste zapade 10 cm snega. Do točke pluženja namreč ob odgovorni in razmeram na cesti prilagojeni vožnji zadostuje ustrezna zimska oprema. Akcija posipa v povprečju traja 4 ure, akcija pluženja pa najmanj 8 ur. Pločnike pričnemo čistiti, ko nanje zapade 5 cm snega.

KAKŠNE SO PRIORITETE PLUŽENJA CEST?

Zimsko službo izvajamo po planih in prioritetah: pluženje se prične skorajda sočasno na vseh cestah v okviru posamezne prioritete po programu izvajanja, ki je usklajen s potrebami lokalnih skupnosti. Najprej se očistijo in posipajo ceste in postajališča, po katerih sicer potekata javni prevoz in tranzit, dovozi do bolnišnic, reševalnih postaj itd., nato pa pločniki in parkirna mesta. Ceste, ki so uvrščene v drugo prioriteto, se očistijo v najkrajšem možnem času. ✓

Zimska služba je v stalni pripravljenosti 24 ur/dan in dosegljiva na dežurni številki 02 45 00 385.

Okoljsko ozaveščanje se začne pri otrocih.

Z DRUŽBENO ODGOVORNOSTJO V TRAJNOSTNO POSLOVANJE

Družbeno odgovorna naravnost je prisotna na vseh ravneh delovanja Snage in je neločljivo povezana z našim poslanstvom – ustvarjati za bivanje prijetno skupnost. Zavedamo se, da smo neločljivo povezani z družbo in okoljem, kjer delujemo.

DRUŽBENO ODGOVOREN DELODAJALEC

V Snagi vlagamo v sodelavce in bomo v teh zahtevnih časih okrepili odgovornost do njih z ukrepi, vpeljanimi v postopku pridobitve certifikata Družbeno odgovoren delodajalec, ki je v teku. Tako bomo z novi-

mi ukrepi vsebinsko nadgradili že uveljavljene, ki jih v okviru certifikata Družini prijazno podjetje izvajamo že od leta 2013. Skrb za zdravje, dobro počutje in zadovoljstvo sodelavcev nam je zelo pomembna. In med 18-imi ukrepi, ki jih imamo na voljo, sleherni sodelavec zagotovo najde takšne, ki mu

olajšajo usklajevanje delovnih in družinskih obveznosti ter posledično prinašajo osebno zadovoljstvo.

Spoštujemo vse naše deležnike in se trudimo doseči njihova pričakovanja. Aktivno sodelujemo z družbeno skupnostjo in smo pri svojem poslovanju odgovorni do okolja.

Velik poudarek dajemo ozaveščanju javnosti na področju odgovornega ravnanja z odpadki, pri čemer se osredotočamo predvsem na mlade. Različne oblike ozaveščanja so postale stalnica, s katero gradimo okoljsko odgovorno družbo. Najbolj priljubljene oblike so ekološke delavnice, natečaji in srečanja z našimi »smetarji« ter maskoto – dihurjem Duškom.

VODA IZ PIPE

V avgustu smo svojo odgovornost do okolja podkrepili s pridobitvijo certifikata Voda iz pipe in se tako pridružili skupini okoljsko ozaveščenih podjetij v Sloveniji, ki so se že zavezala k takšni odločitvi. Kot ponosni lastniki certifikata Voda iz pipe pri nas postrežemo s svežo in zdravo pitno vodo iz pipe. Našega dogodka se je udeležila tudi direktorica JHMB Lidija Pliberšek in v svojem nagovoru pozdravila takšne pristope, ki morajo biti gonilo vsem podjetjem v JHMB.

V jesenskem času smo pričeli tudi večjo okoljsko obarvano akcijo, s katero uporabnike spodbujamo, da z odločitvijo za prehod na prejemanje e-računa prispevajo k ohranjanju našega planeta. Njihovo odločitev pa nagradimo s simboličnim darilcem – vrčem za vodo, ki jih bo ob redni uporabi utrdil v prepričanju, da je voda iz pipe res najboljša izbira. ✓

Direktor ZKG Sebastijan Zupanc, direktor Snage Franc Dover in Lidija Pliberšek.

ENERGETIKA PREJEMNICA PRESTIŽNE NAGRADE

Priznanje je prevzel svetovalec direktorja Energetike Ljubo Gerič.

Energetika Maribor je novembra prejela nagrado za najboljše energetsko učinkovito podjetje v državi po izboru časnika Finance. Ta je energetske nagrade za leto 2020 podelil v treh kategorijah: za energetsko učinkovit projekt, energetsko učinkovito podjetje in za najboljši projekt za promocijo učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije. V vsaki kategoriji so podelili dve nagradi

– eno po izboru strokovne komisije, drugo pa bralcev časnika Finance.

Pri tem je strokovna komisija odločila, da gre priznanje za energetsko najbolj učinkovito podjetje leta Energetiki Maribor, kjer smo z vrsto ukrepov izboljšali učinkovitost daljinskega ogrevanja. Med drugim smo sprejeli ukrepe za zmanjšanje rabe primarne energije, povečanje deleža visokoučinkovite proizvodnje, uvajanje obno-

vljivih virov energije, zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov in za zagotavljanje pozitivnih učinkov za končne odjemalce.

Podjetja in projekte, prijavljene na razpis za energetske nagrade, so podrobno predstavili na portalu Okolje in energija ter v časniku Finance. Energetika je sicer omenjeno nagrado prejela kot prvi distributer daljinske toplote, zato smo nanjo še toliko bolj ponosni. ✓

PRVO ZASNEŽEVANJE S TOPOVI 20. NOVEMBRA NA AREHU

Zimsko sezono na Mariborskem Pohorju in Arehu smo odprli 12. decembra.

Pred zimsko sezono 2020/2021 smo v Marpromu novembra začeli zasneževati pohorska smučišča; snežne topove smo najprej vključili 20. novembra na progi Pisker, že dober teden prej

pa smo zagnali tako imenovano tovarno snega, nameščeno v izteku Snežnega stadiona. Na najdaljšem areškem smučišču Pisker (dolgem blizu 2 kilometra) smo imeli v začetku decembra že dovolj snega

za začetek smuke, otvoritev nove smučarske sezone pa je, tako kot v drugih zimskih središčih, krojila epidemiološka situacija.

Kljub temu si bomo prizadevali, da v sezoni 2020/2021 na Pohorju zagotovimo čim več smučarskih dni, število teh pa bo seveda odvisno tudi od vremenskih razmer. Nove sezonske smučarske vozovnice za Mariborsko Pohorje, ki so ohranile enake cene kot v pretekli sezoni, je kupilo okoli 1100 smučarjev, vsem našim obiskovalcem pa bomo pozimi poskušali zagotoviti kar se da varno in prijetno rekreacijo na snegu. Na njem so se novembra med prvimi zabavali otroci v ciljni areni Snežnega stadiona. ✓

Pisker smo začeli zasneževati s 35-imi topovi.

Z nameščanjem sodobnih zabojnikov smo začeli na Glavnem trgu.

tako začela z izgradnjo podzemnih zbiralnic v mestu. Prva je bila implementirana na Glavnem trgu v okviru njegove prenovе. V uporabo je bila predana v začetku decembra. Podzemne zbiralnice bodo predvidoma urejene na več lokacijah v starem

Ločeno zbiranje odpadkov je skupna odgovornost vseh nas; pomembno je, da dosledno in skrbno razvrščamo odpadke že na mestu njihovega nastanka in jih pravilno pustimo na zanje predvidenih mestih.

NA GLAVNEM TRGU POSTAVILI PRVO PODZEMNO ZBIRALNICO

Technologija in inovacije so v zadnjih letih dosegle tudi področje odpadkov. Snaga sodeluje v projektu WINPOL, ki poteka pod okriljem Interreg Europe, kjer devet projektnih partnerjev združuje moči za usmerjanje uporabe inteligentne opreme in s tem povezanih politik ravnanja z odpadki. V Snagi v okviru tega projekta na

podlagi pridobljenih podatkov in spoznanjih dobrih praks partnerjev po Evropi proučujemo podzemne sisteme.

PRVA PODZEMNA ZBIRALNICA PREDANA V UPORABO

MO Maribor se je odločila, da sledi tehnološkemu razvoju ravnanja z odpadki in

mestnem jedru Maribora, vgradnja pa bo potekala v skladu s strategijo obnove tega dela mesta. Podzemne zbiralnice bodo predstavljale novo zbirno mesto za gospodinjstva na teh območjih, ki bodo prejela tudi kartice za odklepanje zabojnikov za mešane komunalne in biološke odpadke. Lokacije bodo opremljene še z zabojniki za odpadno embalažo, stekleno embalažo, papir in papirno embalažo.

Namen podzemnih zbiralnic je izboljšanje sistema zbiranja ločenih frakcij in mešanih komunalnih odpadkov v urbanem središču, kjer želimo z odstranitvijo nadzemnih zabojnikov prispevati k urbanistično bolj urejeni in uporabnikom prijazni komunalni infrastrukturi za zbiranje odpadkov. Bodimo trajnostno naravnani in se v vse bolj obremenjenem okolju zavedajmo možnosti ponovne uporabe in čim manjšega potrošništva. ✓

PODPIRAJMO LOKALNO PRIDELAVO!

Osnovno vodilo upravljanja s tržnično dejavnostjo je povečanje stopnje samooskrbe s hrano v mestu. Temu želimo zagotavljati prehransko varnost, torej dostopnost do kakovostne hrane na celotnem območju mesta. Mariborske tržnice delujejo na petih lokacijah in se lahko s ponosom pohvalijo z bogato ponudbo lokalno pridelanega sadja in zelenjave, mesa, mesnih izdelkov, mleka in mlečnih izdelkov ter pestro paleto dodatnih produktov. Na tržnici prodaja 180 pogodbenih lokalnih pridelovalcev, ki s ponudbo zdrave hrane oskrbujejo meščane skozi vse leto.

Na osrednji tržnici na Vodnikovem trgu so prodajalci organizirani v pet sektorjev, tako da imajo kupci pregled nad izvorom in načinom pridelave posameznega blaga. Največji je sektor pridelovalcev vrtnin, kjer stojijo lokalni pridelovalci sadja in zelenjave. Sledijo mu sektorji trgovcev, vrtnarjev, dodatne ponudbe in tekstilcev. Ob petkih na zgornjem platuju tržnice najdete ekološko pridelano hrano, ki jo ponujajo člani združenja ekoloških pridelovalcev. Na osrednji tržnici je tudi mlečno-mesni paviljon, kjer prodaja enajst lokalnih kmetij.

V času epidemije je tržnica obratovala ves čas nemoteno. V Snagi si prizadevamo, da ob sprejetih ukrepih za preprečevanja okužbe s covid-19 zagotavljamo kupcem varen nakup, prodajalcem pa omogočamo prodajo sezonskih produktov. Zavedamo se namreč, da je lokalna samooskrba pomemben del pri zagotavljanju zdrave in kakovostne hrane, ta pa je pogoj za zdrave ljudi.

NA TRŽNICAH TUDI OZAVEŠČAMO

Pomemben vidik pri upravljanju tržnične dejavnosti je ozaveščanje meščanov o nevarnem vplivu plastične embalaže in ostalih odpadkov na naš planet. Zato si z različnimi akcijami prizadevamo navaditi kupce na lastne nakupovalne torbe, košare ali vrečke iz recikliranih materialov. Tako smo pripravili tudi delavnico, na kateri smo šivali nakupovalne vrečke iz neuporabnih tkanin. Skupaj z Zvezo prijateljev mladine (ZPM) smo v septembru izpeljali akcijo Vrečka srečka, na kateri je sodelovalo veliko prostovoljcev, ki so za nas zašili vrečke iz starih zaves. Prav posebej se je izkazala Alojzija Huber z Goriškega, ki je sama zašila preko 1000 vrečk, prostovoljke ZPM pa so jih razdelile našim kupcem. ✓

KRIŽANKA

	ŠEST ZDRAH ZENIH PODJETU		ŠVEDSKA SMUČARSKA TEKAČICA NILSSON	ZAOLJENA PONEV ZA PRIPRAVO KIT. JEDI	IME ČRKE M	TOVARNA SANITETNEGA MATERIALA	PROTESTANTSKI SLOVNICAR BOHORIC	GLAS ZA VZPODBUDO				STRIPAR MUSTER				
	ROMARSKA POT NAD NOVO GORICO							POLITROI KOLIOD							DEKLICA IZVAJ PRVE, POMOCI	STALNI TROPSKI VETER
	TESTAMENT											KRAJ SV. OD DMŽAL				
ZA MODNE FOTKE SUKANA OSEBA									AM. IGRALKA LONG				NAPUŠČ. PRISTRESEK			
									ALŽIRSKA LUKA				METRČNI POULDAREK			
PRIPovedNIK PESNIK				STANJE NA RAČUNU							TV VODITELJICA GROTTO					
				ŽLAHTNA KOVINA (Re)							LAPOR					
ENDOTA ZA MERJENJE GLASNOSTI				BRALNO-PISALNIK				SATIRIČNI PISATELJ							ČRT SLAVEC	
				ZAHOD				IGRALKA STARK							BAVARSKA REKA	
ASTRID LINDGREN: ? IN POTEPUH							KOPAČ PREMOGA				MORALNA NAČELA					
							GL. MESTO TIBETA				KDOR DOSTI PUE					
ROY ORBISON			PODOBNOST												TVORBA V PANJU	
			SMRTNI BOJ UMIRANJE												PREDSTOJNIK ŠKOFIJE	
ŽRAFI PODOBEN AFRIŠI SESALEC						VRH NAD GRIZAMI				VRTNA RASTLINA						OTROŠKO OPRAVILCE
						OTROŠKI SPLET LAS				OP. PEVKA TEBALDI						TRGOVEC S CENENIM BLAGOM
RUSKI KOROBAČ ALI BIČ								RIZEVO ZGANJE					MOČEN GLAS			
								SLABŠE VOZLO					BELG. PEVKA WINNER			
TVORI NOVI MB POSLOVNI SUBJEKT	ESEJIST VRH IN ALPINIST CESEN	OSKAR DAVICO		ŽAREČI DELCI OGNJA						ADOLF KRAJŠE					GORAN ROVAN	
		LES ZA POSEK		RIBJE JAJCECE						LUKA V JEMINU					KIRURG BRECELJ	
BARVA KOŽE, POLT				FLIMSKA IGRALKA							NEČEDNA ZADEVA					
				CELICE ISTE VRSTE							PRAVNA LISTINA					
POŠKODBA TKIVA ZARADI TISCANJA							VELEMESTO V NIGERIJU								GL. MESTO ITALIJE	
							ALOJZ GRADNIK								PAFKO IRGOLIČ	
NŽIJI GRAŠONSKI OSKRBNIK						LEKARNARICA										
POLETNA KOŠNJUA TRAVE						POROK							GRŠKI MITOLOŠKI LETALEC			

Povezujemo razvojne potenciale mesta

JHMB

